

MAGNETOGRAMSKI ZAPIS ZASEDANJA 22. NACIONALNEGA OTROŠKEGA PARLAMENTA

JUNAKI NAŠEGA ČASA – KDO SO IN ZAKAJ?

Zasedanje 22. nacionalnega otroškega parlamenta (NOP) je potekalo 2. aprila 2012 v Državnem zboru RS. Tema razprav je bila JUNAKI NAŠEGA ČASA – KDO SO IN ZAKAJ?. Zasedanje parlamenta je otvoril Tim Muršak iz Maribora, predsednik 21. NOP.

Začetek: ob 9.00 uri

Tim Muršak: Lepo pozdravljeni. Začenjamo z zasedanjem letošnjega nacionalnega otroškega parlamenta. Sem Tim Muršak in sem predsednik 21. nacionalnega otroškega parlamenta. Na začetku bi rad pozdravil vse parlamentarke in parlamentarce, mentorje in mentorice, koordinatorje otroških parlamentov in vse ostale prisotne. Še posebej velja pozdrav našemu današnjemu gostitelju, dr. Gregorju Virantu, predsedniku Državnega zbora in dr. Danilu Türku, predsedniku Republike Slovenije ...*aplavz*... Lepo pozdravljena tudi novo izvoljena predsednica Zveze prijateljev mladine Slovenije, gospa Darja Groznik in dr. Žiga Turk, minister za izobraževanje, znanost, kulturo in šport ...*aplavz*...

Vredno je tudi povedati, da današnji otroški parlament poteka na svetovni dan zavedanja o avtizmu. Prav zato je večina današnjih udeležencev oblečena v modre majice, saj je modra barva, barva duhovnosti in avre, ki jo je izžarevajo ti otroci.

Sedaj pa vabim k pozdravnim besedam dr. Gregorja Viranta, predsednika Državnega zbora.

V uvodnem delu zasedanja parlamenta so udeležence pozdravili našeti visoki gostje. V nadaljevanju sledijo izseki iz njihovih govorov.

Dr. Gregor Virant: Spoštovani predsednik parlamenta, spoštovani gospod predsednik Republike, cenjeni mladi parlamentarci in parlamentarke, dobrodošli v Državnem zboru. Lepo vas je takole videti v slovenskem hramu demokracije, kot mu radi rečemo. Pravih poslank in poslancev je le redko toliko v dvorani, kot je vas danes tukaj, tako da ste vestni, pridni parlamentarci. Zelo pomembno je, da se o temah, ki so nam vsem skupne, ki so splošne, javne, čim več pogovarjamo, da si med seboj izmenjujemo informacije, da soočamo stališča, da poslušamo drug drugega. Če se dobro poslušamo in zberemo dobre ideje in predloge, potem se lahko na koncu tudi pametno odločimo. Zelo prav je, da se teh veččin – pogovarjanja, poslušanja, debatiranja in iskanja najboljših rešitev, učite že zelo zgodaj. Osrednja tema letošnjega srečanja otroškega parlamenta je Junaki našega časa – kdo so in zakaj. Tema je zelo zanimiva in aktualna. Vsi veste, spremljate, tudi ko se pogovarjate

s starši, da živimo v precej zahtevnih in zapletenih časih, ko potrebujemo čim več optimizma in dobrih zgledov. Junaki nam seveda vedno vlijejo optimizem in nam dajo dober zgled za naše ravnanje. Prav zanima me, koga boste izbrali ali koga boste predstavili kot junaka našega časa. Moje mnenje je, da imamo veliko takšnih junakov tudi v Sloveniji. Pred kratkim ste lahko brali zgodbo o svojem vrstniku Jakobu Lozarju, 12 let ima, ki je rešil utaplajočega vrstnika iz vode na Hrvaškem. In ko so ga vprašali, »ali te je bilo kaj strah?«, je rekel: »me je bilo strah, ampak sem strah premagal«. Junaki so seveda tudi pogumni športniki, kot so Robert Kranjec, Tina Maze, Jakov Fak,

Dejan Zavec in drugi naši športniki in šampioni, ki so s svojo marljivostjo in vztrajnostjo dosegli visoke cilje. Potem imamo veliko junakov, ki imajo junaške poklice: npr. gasilci, policisti, reševalci in drugi. In vsi ste verjetno slišali za Toma Križnarja, ki je v svet ponesel glas o tem, kakšna tragedija se dogaja v Sudanu. Junak pa je tudi marsikdo drug, ki ga ne vidimo na televiziji, za katerega ne slišimo na radiu, o katerem ne beremo v časopisu. Junaki so recimo mali, neozdravljivi bolniki, ki se bojujejo s svojimi boleznimi in se pogumno borijo za vsak dan življenja. In tudi vsak od nas je kdaj za koga junak. Nekdo je rekel, da junaštvo ni v tem, da te ni strah, ampak je junaštvo v tem, da strah premagaš. Torej največji junak je tisti, ki ga je nečesa strah, pa se vseeno tistega loti in premaga svoj strah. Junaštvo je tudi to, da narediš nekaj dobrega za prijatelja, čeprav sam od tega nimaš neke konkretne koristi, kajti dobra dejanja osrečujejo tistega, ki so mu namenjena, pa tudi tistega, ki jih opravi. Vaš predsednik je že omenil, da je danes tudi dan zavedanja o avtizmu. Morda se sprašujete kakšno vezo imajo avtisti in avtizem z današnjo razpravo. Prepričan sem, da tudi avtisti predstavljajo prav posebno skupino junakov in junake sodobnega časa, ker se pogumno spopadajo s svojo boleznijo, s svojo vseživljenjsko motnjo, ki jim povzroča velike težave s socialno komunikacijo in socialno interakcijo. Pogosto nimajo težav le s prepoznavanjem pri razumevanju čustev in občutij drugih ljudi, ampak tudi z izražanjem svojih lastnih čustev. Svet je zanje pogosto velika zmeda ljudi, krajev in dogodkov. Ob vsem naštetem si lahko samo skušamo predstavljati s kakšnimi nepredstavljivimi stiskami se dan za dnevno soočajo. No, v Državnem zboru menimo, da lahko z ozaveščanjem veliko pripomoremo k prepoznavanju in razumevanju avtizma, zato smo se letos tudi ob 5. obletnici svetovnega dneva zavedanja o avtizmu odločili, da se pridružimo mednarodni akciji, ki smo jo v slovenščino prevedli kot »Obarvajmo modro«. Zato smo tudi vas prosili, da se danes oblečete v modro barvo in se vam zato zahvaljujem. S tem tudi sami prispevate k ozaveščanju in k razumevanju avtizma. Drage učenke in učenci! Od preteklosti pa do danes se pravi, resnični junaki niso veliko spremenili. Še vedno nas opogumljajo, so nam za vzgled in nas navdajajo z optimizmom. Kot sem že prej rekel, v vsakem od vas, se skriva tudi junak, zato vam želim čim več junaštev na vseh področjih in pa prijetno ter zanimivo razpravo na otroškem parlamentu.

...aplavz...

Tim Muršak: Hvala gospod predsednik. Naslednjo pa k mikrofону vabim gospo Darjo Groznik, predsednico Zveze prijateljev mladine Slovenije.

Darja Groznik: Spoštovani predsednik Republike Slovenije, dr. Danilo Türk, predsednik Državnega zbora, dr. Gregor Virant, minister za izobraževanje, znanost, kulturo in šport, dr. Žiga Turk, dragi parlamentarci in parlamentarke, 106 se vas je danes zbralo. Pozdravljam vas kot novo izvoljena predsednica Zveze prijateljev mladine Slovenije. Ta nagovor je moja prva prijetna dolžnost na tej funkciji in prav vesela sem, da pozdravljam prav vas, mlade. Mene najbrž še ne poznate, gotovo pa poznate TOM telefon, edini splošni telefon za otroke in mladostnike po vsej Sloveniji, ki sem ga vodila v preteklih osmih letih. Naj vam ob tej priliki povem, da je pred desetimi dnevi ta telefon zaradi Evropske direktive zamenjal svojo številko. Ta se zdaj glasi 116 111.

Tokratno zasedanje otroškega parlamenta je dvaindvajseto po vrsti. Različne generacije so se v tem prostoru lotevale zanimivih in pomembnih tem. Zdi se mi zelo pomembno, da te teme otroci vedno sami izberejo, saj le tako lahko zrcalijo njihovo videnje naše družbe,

problemov in izpostavljajo tisto, kar otroke res zanima. Parlamenti potekajo na več ravneh. Začnejo se na šolski ravni, nadaljujejo na občinski in medobčinski ravni, na regionalni ravni, zaključijo pa se z nacionalnim otroškim parlamentom. Za potek parlamentov ste seveda najprej zaslužni vi in vaši prijatelji, sošolci, predstavniki vaše generacije, pa seveda mentorji in mentorice v osnovnih šolah. Na

višjih ravneh pa gre zahvala tudi regijskim koordinatorjem in koordinatorkam iz društev in zvez prijateljev mladine po Sloveniji. V parlamentu so zastopane vse slovenske regije; tudi danes je tako in tega smo vsi veseli. Tema letošnjega parlamenta, izbrana lani, je Junaki našega časa. Morda ne veste, da že desetletja in več na prvem programu nacionalnega radia, od koder prihajam, obstaja oddaja z istim naslovom. Na sporedu je vsak ponedeljek ob 9.30. V oddaji niso samo bolj in manj znana imena, ki iz zgodovinskega ali iz sedanjega časa obeležujejo družbo. Danes bomo govorili o Karlu Velikem, o vladarju in vojskovodji. Zelo me zanima, kakšna bodo vaša razmišljanja. Kdo so tisti, ki jim lahko rečemo, da so junaki? So dejanski, navidezni, kaj je danes v tej zapleteni družbi tisto pravo junaštvo? Od vas pričakujem tehtne razmisleke in utemeljene odgovore na ta vprašanja. Pričakujem, da boste preko današnje razprave družbo tudi opozorili na tiste prave vrednote, vrednote kot so prijateljstvo, pomoč, sodelovanje in odgovornost do sočloveka. Razmislite tudi o tem, ali je lahko prav vsak od nas junak. Naj se sliši vaš glas, izmenjajte svoja mnenja, naj bo vaša razprava plodna in pestra. Drage osnovnošolke in osnovnošolci, imate pravico, da poveste svoje mnenje. Odrasli pa imamo dolžnost, da vam prisluhnemo. Uspešno delo vam želim.

...aplavz...

Tim Muršak: Hvala gospa predsednica. K govorniškemu pultu pa sedaj vabim dr. Danila Türka, predsednika Republike Slovenije.

Dr. Danilo Türk: Drage mlade parlamentarke in parlamentarci, spoštovani predsednik Državnega zbora, otroškega parlamenta, spoštovana gospa Darja Groznik, predsednica Zveze prijateljev mladine, minister za izobraževanje, znanost, kulturo in šport. Danes se tu sestajamo za pogovor o junakih našega časa. Za naslov ste si vzeli temo, ki zelo spominja na nek roman. Kratek roman ruskega pisatelja Lermontova, ki je pred dvema stoletjema napisal veliko grenkih na račun takratne družbe in razkroja. To je bil roman, ki je bil vreden temeljitega razmisleka in je postavil pod vprašaj samo idejo, sam pojem junak. Pojem junaka je nekaj takega, o čemer je treba razpravljati temeljito in poglobljeno, z občutkom za to, da se s pojmom junaka povezujejo tudi problemi. Vi ste o tem razpravljali celo leto in prepričan sem, da je v tem letu razprave nastalo marsikatero pomembno spoznanje za vaše življenje, verjamem pa tudi za našo skupnost kot celoto. To omenjam zaradi tega, ker se dobro zavedam pomena Konvencije o

otrokovih pravicah, ki daje, priznava vsem otrokom pravico do svobodnega izražanja. Ko se je ta konvencija pripravljala, je bilo veliko vprašanj na temo, ali je prav, da se otrokom zagotovi pravica do svobodnega izražanja enako kot to velja za odrasle. No, po polemikah, so »junaki« sklepanja te konvencije prišli do spoznanja, da je prav, da se ta pravica prizna in da se mnenje otrok sliši. Dobro je, da se spustite v problem junakov in junaštva. To še posebej velja za naš današnji čas, ki je izrazito pod vplivom medijev, zlasti vizualnih medijev in pod tem vplivom ustvarja lažna junaštva. Ustvarja predstavo o junakih, ki se izkazujejo z izjemo fizično silo, izjemno spretnostjo, sposobnostmi uničevanja in zagotavljanja lastnega egoističnega interesa. To niso pravi junaki in rad bi v tej vaši razpravi, za katero verjamem, da je problemska, in potemtakem tudi polemična, v celoti zavrnil medijske podobe junaštev, ki nam jih vsiljujejo centri medijske ustvarjalnosti v svetu.

Razmisliti moramo veliko globlje in razmisliti moramo o tem, da je pravzaprav pojem junaka velikega pomena za sleherno kulturo in civilizacijo sveta. Mi pripadamo evropski civilizaciji in evropski kulturi. In tudi ta kultura, in morebiti zlasti ta kultura, ima v svojih koreninah veliko junaštva, veliko zgodb o junakih... V zgodovini slovenskega naroda imamo naše junake in zanimivo je, da ti junaki niso povezani s fizično silo, z vojskovanjem. Zlasti ne v prvi vrsti z vojskovanjem ali s politiko. Povezani so z javnimi interesi in zadevami na bolj posreden način, preko kulture, besede,

jezika, umetnosti. Spomnimo se takih imen, kot je Primož Trubar, velika osebnost slovenske zgodovine, slovenskega knjižnega jezika, slovenske identitete. Ali France Prešeren, ki je dvignil naš jezik na raven najbolj razvitih evropskih jezikov in vseh kasnejših literarnih ustvarjalcev. In vprašajmo se, kako to, da je ta majhen evropski narod uspel iz svojih nedrij narediti tako imenitne prispevke svetovni kulturi? To so bili resnični junaki. V našem današnjem času, ki sem ga omenil že nekoliko prej, o potrebi upiranja lažnim predstavam o junaštvu, ki jih daje svetovni medijski svet, najdemo veliko razlogov, da se obrnemo k sebi in da poiščemo junake med nami. Sam sem imel pred tremi tedni priložnost podeliti priznanja časopisa Žurnal 24 nekaterim ljudem, ki so naredili junaška dejanja v zadnjem letu dni. Izkazalo se je, da so bralci izbrali take, ki so rešili sočloveka iz vode. Vsi so bili reševalci, nihče ni bil poklicni reševalec, ampak vsi so prišli v take okoliščine, v katerih so rešili človeško življenje. In pravimo, da kdor reši eno človeško življenje, simbolično reši ves svet. Nobenega dvoma ni, da gre v tem primeru za junaška dejanja. Seveda pa so junaška dejanja vselej možna tudi v veliko bolj vsakdanjih okoliščinah. Možna so v okoliščinah, ko je treba pokazati prijaznost, sočustvovanje, skrb za sočloveka, narediti nekaj za sočloveka, nekaj kar se ne pričakuje. Tudi to je junaštvo. Vsak lahko stori tudi kdaj pa kdaj kakšno junaško dejanje. Sam danes ne bom govoril o vzornikih, vi vzornike imate in jih iščete v življenju, katerega del ste. Poznate velike športnike, velike ustvarjalce, ljudi, ki so kot izumitelji spremenili svet, zlasti na področju računalniške tehnologije in drugih novih tehnologij. Vse to so vaši junaki in o njih ste prav gotovo veliko razmišljali. Tisto, s čimer bi želel skleniti ta svoj pozdravni nagovor in vam zaželeti uspešno razpravo, je ena sama misel. Junaštvo poleg ostalega zahteva tudi optimističen pristop k svetu. Svet je mogoče spreminjati, mogoče ga je spreminjati na bolje in vi imate priložnost, da ga spreminjate na bolje. To priložnost lahko izkoristite in pri tem, ko boste to priložnost poskušali izkoristiti, se bo pokazalo to, kdo med vami so pravi junaki. Verjamem, da vas bo veliko. Verjamem, da boste spremenili svet. In svet, ki ga boste spremenili, bo postal boljši svet od tega, kakršen je danes. Hvala lepa in veliko uspeha!

...aplavz...

Tim Muršak: Hvala gospod predsednik. Prehajamo v del, v katerem vam bom prebral kratko poročilo o uresničevanju predlogov 21. nacionalnega otroškega parlamenta, katerega tema je bila Vpliv družbe in medijev na oblikovanje mladostnika. Pripravili so ga na Zavodu Republike Slovenije za šolstvo, Ministrstvu za izobraževanje, znanost, kulturo in šport ter na Centru za varnejši internet Safe.si. Celotna poročila bodo objavljena v publikaciji po zaključku tega parlamenta.

Tim prebere kratko poročilo.

Na zavodu Republike Slovenije za šolstvo pravijo, da je razvidno, da se mladi zavedajo pomena medijev za oblikovanje mladostnikove osebnosti in vrednostnega sistema. Veliko informativno moč in vpliv medijev bi šola lahko izkoristila v večji meri za soočanje mladih s področji umetnosti, znanosti in rekreativnih športnih dejavnosti. Pozdravljajo pobude mladih za oblikovanje interaktivnih televizijskih, radijskih oddaj, ki bi mladim omogočile različne oblike soustvarjanja. Glede predloga, da bi imeli otroški dnevnik pa so zadržani. Oddaja z aktualizacijo vsebin za mlade da, sicer pa je poznavanje družbene realnosti pomemben del učenja na poti v odraslost. Oprema šol z IK tehnologijo omogoča večje vključevanje interneta neposredno v pouk, ki spodbuja raziskovalnega duha, širi interese in omogoča notranjo individualizacijo. Mladi izpostavljajo potrebo, da so slišani in upoštevani. Kritično mišljenje, bralna in medijska pismenost so izpostavljeni v učnih načrtih številnih predmetov, učitelji pa jih spodbujajo s taktičnimi pristopi in dejavnostmi, ki nudijo možnosti za pridobivanje znanj iz različnih virov in samostojno oblikovanje mnenj. Stojijo za trditvijo, da je možno v šolo vrniti več pristnih pogovorov, sodelovanja in medsebojne pomoči in da so odvisni predvsem od prepričanja učiteljev in izbranih načinov izvedenega pouka. Tako na Zavodu za šolstvo, na Ministrstvu za izobraževanje, znanost, kulturo in šport pa k odgovoru Zavoda za šolstvo dodajajo nekaj pojasnil. Želijo, da bi bili v šoli predvsem predstavljeni poklici, povezani z

mediji. Poklicno vzgojo v okviru rednega pouka izvajajo učitelji v skladu s cilji, ki so opredeljeni v učnem načrtu za določene predmete. Poklicno vzgojo v okviru oddelčne skupnosti izvajajo razredniki in svetovalni delavci. Dejavnosti poklicne vzgoje izven pouka koordinirajo šolski svetovalni delavci. O možnostih sodelovanja učencev in staršev s šolo so že večkrat pisali. Šola sodeluje s starši preko tedenskih govorilnih ur, roditeljskih sestankov in preko sveta staršev. Šola znotraj svojega letnega časa pripravi posebej za starše tudi predavanja o različnih temah, ki so aktualne tako za starše kot za delo šole same. Ne more pa šola zagotoviti odzivnosti staršev. Učenci v okviru oddelčne skupnosti, šolskih parlamentov in tako dalje, dajejo pobudo za sodelovanja pri načrtovanju aktivnosti. Prav tako lahko učenci dajejo v okviru šolske skupnosti pobude za obravnavo želenih tem v okviru razrednih ur. V bodoče predlagajo, da učenci v šolah podajo svoje pobude v času, ko šola pripravlja letni delovni načrt za naslednje šolsko leto in se skupaj s pristojnimi delavci na šoli dogovorijo o možnostih in načinih uresničevanja njihovih želja.

Pri projektu Safe.si pa so z zanimanjem prebrali še posebej tisti del zaključkov, ki se nanaša na internet in družabna omrežja. Ti mediji igrajo pomembno vlogo v življenju vsakega mladostnika in imajo pomembnem vpliv na preživljanje njegovega prostega časa. Veseli so, da se mladi zavedajo negativnih plati uporabe interneta in družabnih omrežij. K dvigu ozaveščenosti so zagotovo pripomogle tudi njihove aktivnosti, v okviru katerih mlade sprašujejo, kako jim internet in druge informacijske tehnologije oblikujejo vsakdanje življenje. Mladim priporočajo obisk njihove facebook strani »Deskam varno«, ker želijo, da mladi pridejo do tistih informacij, ki jih potrebujejo. S strani medijev, predvsem televizijskih in radijskih pa nismo prejeli nobenega odgovora.

Za besedo pa sedaj prosim dr. Žiga Turka, ministra za izobraževanje, znanost, kulturo in šport.
...aplavz...

Dr. Žiga Turk: Hvala. Spoštovani predsednik otroškega parlamenta, dragi učenci, mladinci, otroci. Slovar pravi, da je junak nekdo, ki je naredil nekaj pogumnega, ki ga odlikujejo plemenite lastnosti ali pa moški, ki je krepak in postaven. Prototip slovenskega junaka je verjetno Martin Krpan. Vsi poznate ta Levstikov lik. Prav gotovo mu ne moremo očitati pomanjkanja poguma, saj se je lotil Brdavsca, tudi krepak je nedvomno bil. Namreč od vseh tistih skorij belega kruha in jajc, kot se spomnite, ni veliko jedel, je lahko dvignil mršavo kobilo. Bi pa mu seveda naravovarstveniki danes očitali, da ni bilo prav ekološko, da je sredi Dunaja posekal tisto lipo, tisto drevo. Zagovorniki pravne države bi mu danes očitali, da je bil tihotapec. Ampak junak je bil Martin Krpan zato, ker se je zavzel za svojo državo, jo rešil, ne pa zato, ker je goljufal cesarja. Junaki so bili Slovenci, ki so skozi zgodovino branili svoj dom in domovino. Junaki so vsi tisti, ki so postavljali to našo samostojno

državo. Junak je Boris Pahor, ki kljub 95 letom starosti, brani slovenstvo na naši zahodni meji. Junak je Lionel Messi, ki odloči nogometno tekmo. Junak je Robert Kranjec, ki se pogumno požene po 230 metrski skakalnici. Junakinja je Petra Majdič, ki je srčno, z zlomljenim rebrom osvojila olimpijsko kolajno. Junak je znanstvenik, ki si upa dvomiti v obstoječe znanje. Postavi svojo teorijo in jo potrdi in razširi krog znanega. Junak je podjetnik, kot recimo Andraž Tori iz Akante, ki si upa svoje ideje poskusiti na najbolj zahtevnem trgu interneta in sodeluje z Google, Facebook in podobnimi podjetji. Junak je vaš učitelj, ki si upa kdaj zaviti iz toge poti učnega načrta in vam naredi kakšno učno uro bolj zanimivo. Junak je tudi brezposelni delavec, ki zbere pogum, da še sedemindvajsetič pošlje prošnjo za zaposlitev. Junaki so nenazadnje vaši starši, ki vsak dan začenjajo z vero, da boste vi živeli bolje kot živijo oni. In junak je vaš vrstnik, ki je že večkrat bil omenjen, Jakob Lozar, ki je lani pogumno rešil vrstnika pred utopitvijo. In ko smo že ravno v parlamentu, ko ste v tem visokem zboru: junak je politik, ki stopi za ta oder in pove tisto, kar misli, kar je res, kar je prav, kar je

potrebno povedati, čeprav mu to ne bo prineslo popularnosti, občudovanja in političnih točk. Junak je tisti, ki tukaj prizna svoje napake. Junak je tisti, ki v tem hramu zagovarja rešitve, ki so dobre za prihodnost te države, čeprav je to slabo za njegovo stranko. Ne bo dolgo junak, ampak bo junak. In junaki so vsi tisti, ki bodo te rešitve, morda težko in morda z odrekanjem, prinašali. Časi so zdaj taki, da v Evropi in v Sloveniji terjajo junake. Kot sem povedal na začetku, junak je nekdo, ki je pogumen in plemenit. Zato se ni treba spustiti po 230 metrski skakalnici, zato ni potrebno reševati življenj, vsak med vami, vsak med nami, ima možnost, da naredi kaj pogumnega ali plemenitega. Da to naredi doma, v šoli, na dvorišču, v svojem kraju. Na svetu ni veliko Brdavsov, ki bi terjali junake, da jih premagajo. Ogromno pa je drobnih stvari, ki jih lahko naredimo, ki se nam zdijo težke, ki si jih ne upamo. Take ovire premaga pogum. Pogosto sta pred nami dve poti, ena lažja, lenobna, potuhnjena in težja, ki terja od nas krepost, plemenitost in pogum. Življenje vam vsem daje možnosti, da ste junaki vsak dan posebej. Ne nujno veliki junaki, ampak pogumni in plemeniti v majhnih stvareh. In če hočete, ste lahko prav vi, vsak posebej izmed vas, junaki našega časa. Hvala.

...aplavz...

Tim Muršak: Hvala gospod minister. Pozdravljam pa še prisotne predstavnike poslanske skupine, g. Jožefa Kavtičnika, g. Branka Stepišnika, g. Darka Jazbeca, ga. Mašo Kociper in predstavnico Zavoda za šolstvo, ga. Urško Margan.

...aplavz...

16. marca 2012 smo imeli pripravljalni sestanek, kjer so bodoči letošnji parlamentarci predlagali naslednje predstavnike delovnega predsedstva 22. nacionalnega otroškega parlamenta: predsednik Klemen Petek, velenjska regija; prosim, da vstaneš. Podpredsednica Tajda Majhenič, mariborska regija; prosim, da tudi ti vstaneš. Podpredsednik Jan Harb, ptujska regija. Izvolili pa smo še dva člana in zapisničarko. Torej, član 1 Simon Koser, ptujska regija, članica 2 Lea Gregorinčič, pomurska regija, zapisničarka pa Dora Klobučar, dolenjska regija. Sam bom ostal v delovnem predsedstvu kot pomočnik. Sedaj pa prosim, da z dvigom rok potrdimo delovno predsedstvo.

Hvala. Tako, dragi delegati, vabim vas, da zasedete svoja mesta.

Klemen Petek: Hvala lepa. Najprej bi se vsem rad zahvalil, da verjamete v nas in ste nas podprli z dvigom rok. Hvala za zaupanje. Čestitam vam, da ste prišli na to veliko mesto. Priti sem ni nekaj tako lahkega. Verjetno se je moral vsak potruditi za to, zato se vam zahvaljujem. Sedaj bom prebral dnevni red in vas prosim, da ga z dvigom rok potrdite.

Prebere dnevni red...

Hvala. Dnevni red je sprejet.

Preden pa nadaljujemo, bi vas rad opozoril na delovanje mikrofонов in prosim, da se tega držite. Nihče naj ne prižiga naprav za mikrofone preden mu predsedujoči ne dam besede. Mikrofon se vključuje s pritiskom na tipko, ki je označena. Istočasno je lahko vključen le en mikrofon. Vključi ga tisti, ki mu predsedujoči dam besedo. Vsak, ki se z dvigom roke prijavi h govoru in mu predsednik dam besedo, vstane, se predstavi z imenom in priimkom ter od kod prihaja.

Sedaj sledi poročilo o prisotnosti, zastopanosti regij, ki ga bo prebrala Dora. Prosim, da prideš pred govorniški pult.

...aplavz...

Dora Klobučar: Na zasedanju 22. nacionalnega otroškega parlamenta smo prisotni udeleženci in udeleženke iz vseh 17 regij, kot jih ima opredeljene Zveza prijateljev mladine Slovenije.

Klemen Petek: Sedaj bo sledilo glasovanje o temi za 23. otroški parlament. V gradivu, ki ga imate pred seboj, imate napisanih deset tem, katere bi lahko bile predlagane za naslednjo temo parlamenta. Prosim, da obkrožite tri teme in jih oddate v glasovalno skrinjico v preddverju te dvorane. Strokovna služba Zveze prijateljev mladine Slovenije in nekdo iz našega delovnega predsedstva bodo prešteli glasovnice in ob koncu današnjega zasedanja bomo razglasili, katera tema je prejela največ glasov.

Po glasovanju in oddaji glasovnic v preddverju dvorane, bo sledilo delo v skupinah. Razdelili se boste v štiri skupine. Vsi že veste v katerih skupinah ste.

Skupino 1 »Kako postati junak?« bo vodila moderatorka Lucija Rožman, zapisničarka in poročevalka bo Jana Kovačič, odrasla pomoč oz. koordinatorka pa bo Irena Plavec iz Društva prijateljev mladine Mojca Novo mesto.

Skupina 2: »Prezrti junaki (dobrodelnost in prostovoljnost)«. Vodja bo Tinkara Nared, zapisničarka in poročevalka bo Tereza Brlek Čufer, odrasla pomoč bo Andreja Nagode, mentorica z OŠ Ivana Cankarja Vrhnika.

3. skupina bo »Junaki, idoli in vzorniki skozi čas«. Vodja skupine bo Lara Helbel, zapisničarka bo Eva Oblakovič, poročevalec pa Jure Meža. Odrasla pomoč bo Jerneja Tolar, mentorica z OŠ Ivana Groharja Škofja Loka.

4. skupina se bo imenovala »Virtualni junaki«. Moderatorka bo Lara Safran, zapisničarka in poročevalka bo Tajda Majhenič, odrasla pomoč pa bo Kornelija Kaurin iz Zveze prijateljev mladine Maribor.

Sedaj pa bo sledil odmor v preddverju dvorane, kjer bo poskrbljeno za obrok. Hvala lepa.

...aplavz...

Sledi kratek odmor, po odmoru se mladi parlamentarci in parlamentarke razdelijo v navedene štiri skupine. Ob 12.00 uri se vrnejo v veliko dvorano, kjer nadaljujejo s plenarnim zasedanjem parlamenta.

Delo v skupinah

Klemen Petek: Vse parlamentarce in parlamentarke prosim, da v dvorano ne prinašate nobene hrane in pijače. Hvala.

Lepo vas pozdravljam ponovno v veliki dvorani, pozdravljam vse goste, ki so z nami že od začetka ali pa so se nam pridružili sedajle. Prosim jih, da se kratko predstavijo z imenom in priimkom in institucijo iz katere prihajajo. Prosim.

Andraž Zgonc, Urad Republike Slovenije za mladino.

Ana Vodičar: Lep pozdrav, prihajam iz Direktorata za družino, z Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve.

Alenka Jeraj: Sem poslanka v Državnem zboru.

Alen Kofol: Lep pozdrav, sem direktor Direktorata za predšolsko vzgojo in osnovno šolstvo na novem Ministrstvu za izobraževanje, znanost, kulturo in šport.

Zdenka Čebašek – Travnik: Sem varuhinja človekovih pravic.

Tone Dolčič, namestnik varuhinje.

Lan Vošnjak, tudi delam pri Varuhu človekovih pravic.

Alenka Jež Heinc: Dober dan vsem zbranim. Prihajam iz Unicefa Slovenije.

Lara: Sem prostovoljka Unicefa.

Alenka Pavlovec, Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport, sektor za osnovno šolstvo.

Jožef Kavtičnik, poslanec v Državnem zboru.

Urška Margan: Pozdravljeni. Prihajam iz Zavoda Republike Slovenije za šolstvo, iz oddelka za osnovno šolo.

Mirjana Ule, profesorica na Fakulteti za družbene vede. Sodelujem z mentorji otroškega parlamenta.

Klemen Petek: Vsem hvala lepa. Sedaj sledi poročanje po skupinah. Poročevalci boste prišli na oder ter strnjeno v 5 minutah povedali, o čem so se pogovarjali v skupinah. Ko poročevalec konča s predstavitvijo, poročilo odda delovnemu predsedstvu, natančneje Dori. Nato sledi 20 minut razprave. Goste naprošam, da v primeru replike ali če hočejo kaj povedati k naši razpravi, dvignejo roko. Udeležence razprave prosim, naj se ne ponavljajo in naj povedo le bistvo. Ko dobite besedo, se predstavite z imenom in priimkom ter regijo.

Lepo prosim poročevalca prve skupine, da pride za govorniški pult in pove njihove ugotovitve in opazke. Hvala.

Jana Kovačič, Pomurje: Pozdravljeni. V naši skupini smo razpravljali o tem, **kako postati junak.** Najprej nas je Lucija vprašala, kdo sploh so junaki in katere so njihove lastnosti. Ugotovili smo:

- da so junaki nekateri tisti, ki jih osebno zelo dobro poznamo in da lahko iz njih povlečemo dobre lastnosti;
- da se junaki ne zavedajo, da jih drugi tako cenijo, s tem nazivom pa se niti ne hvalisajo;
- junak je lep v srcu, zunanja lepota zbledi, notranja pa ostane;
- junaki so starši, čeprav jih velikokrat dojemamo kot samoumevno oporo;
- junaki so osebe, ki delajo dobra dela, kot so gasilci, reševalci in ostali prostovoljci;
- poznamo tudi zgodovinske junake, čeprav njihova dejanja težje opredelimo kot nekaj pozitivnega ali negativnega;
- junaki so tudi filmski, risani in knjižni

Po končanem razpravljanju smo govorili o tem, kako postati junak. Ugotovili smo:

- da junaki lahko postanemo tako z malimi kot velikimi dejanji, veličina dejanj pa ni pomembna;
- da so junaki trajni;
- invalidi in ljudje z neozdravljivimi boleznimi postanejo junaki tako, da se sprijaznijo z novim načinom življenja in ostanejo kar se da optimistični;
- da najstniki ne nasedajo popolnostim ljudi z naslovnici in ostanejo zvesti sami sebi, hkrati pa ne posegajo v alkohol ali droge;
- lahko se tudi pridružimo dobrodelnim organizacijam, k nečemu prispevamo in poskušamo nekaj izboljšati, da varčujemo in podarimo komu stvari, ki jih ne rabimo, da naredimo kaj, kar si kdo ne upa in tako izstopimo iz povprečja.

Povedali smo še, da lahko postanemo junak na pravem mestu in ob pravem času, dobra dejanja tako moški kakor ženske, vendar ženske v nekaterih državah nimajo vedno možnosti postati junakinje. Kot zaključno misel pa bom povedala to: kako ovrednotimo enega junaka, pove največ o nas samih, kajti to pokaže naše vrednote. Hvala.

...aplavz...

Klemen Petek: Sedaj sledi 20 minutna razprava in lahko kar začnemo. Z dvigom rok se vključite v pogovor.

Ana Vilhelmina Verdnik, Maribor: Dober dan. Sama sem bila v tej skupini in bi na krajše mogoče še malo bolj orisala to, kar je zdaj ona povedala. Bom kratka in jedrnata. Povedala bi, da smo ugotovili, da junak postaneš na tri načine; prvi del tega recepta je, da narediš nekaj, kar si drugi ne upajo, stopiš iz povprečja in narediš nekaj, kar pomeni dosti za tvoj narod oz. za ljudi okoli tebe. To, koga si izbiramo za junaka, pove nekaj o nas. Pove nekaj o naši kulturi, o našem razmišljanju. Na osnovi tega si mi izbiramo in postavljamo junake. Hvala.

Klemen Petek: Najlepša hvala za tvoj govor. Naprošam vse, da se vključite v pogovor.

Erik Peršolja, Goriška: Mislim, da razpoznavnost nekoga, njegovi cilji, njegove želje ne pogojujejo njegovega junaštva. Hvala.

Klemen Petek: Najlepša hvala. Še enkrat pozivam vse, da se priključite pogovoru in tudi goste vabim, da če imate kakšno mnenje, da ga poveste. Hvala.

NN, Dolenjska: Mogoče želje in cilji res ne, dejanja pa so po moje zanesljiv pokazatelj junakov.

Klemen Petek: Najlepša hvala.

Blaž Pavlakovič, Dolenjska: Torej junaki so osebe, ki jih večinoma poznamo vsi. Za to, da jih poznamo vsi, smo v naši skupini ugotovili, da so večinoma odgovorni mediji. In ti junaki nam pomagajo izvršiti dejanja, da smo boljši ljudje in da nam pomagajo, da prispevamo k razvoju družbe.

Klemen Petek: Najlepša hvala. Z ljubljanske regije...prosim, če vstaneš.

Liu Zakrajšek, Ljubljana: Jaz bi samo povedala, glede na to, kar je preje rekla Ana; da si junak, če narediš nekaj, kar si nekdo drug ne upa. Ta stvar mora biti nekaj dobrega, ne slabega ali neka neumnost. Samo junaško dejanje še ne definira junaka, ker obstajajo tudi junaška dejanja, ki oškodujejo druge ljudi. S tem, da dosežeš nekaj dobrega, po drugi strani lahko tudi koga oškoduješ.

Anej Irgolič, Maribor: Mislim, da tukaj, ko govorimo o junakih oz. kaj so junaki, bi bilo potrebno stvar razčleniti tudi na dolgotrajne junake oz. »muhe enodnevnice« - junaki, ki postanejo na kratek čas in hitro izzvenijo. Npr. dolgotrajni junaki so tisti, ki jih poznamo po 50, 100, 200 letih in so tudi bolj prepoznavni. »Enodneвне muhe«, če smo jih že tako poimenovali, pa hitro izzvenijo oz. niso tako popularne, se ne prikazujejo toliko v medijih. Npr. kot smo že v skupini povedali: človek, ki pomaga sočloveku prečkati cesto in je za tistega invalida junak. To ljudje ne bodo obešali na velik zvon, ampak tisti invalid bo pa rekel »ja, to je moj junak«, čeprav se ga ljudje ne bodo spomnili. Hvala.

Klemen Petek: Hvala lepa za tvoj govor. Iz Cerknice...

Janko Stankič, Notranjska: Zahvaljujem se za besedo. Da postanemo junaki, je potrebno tudi pri sebi nekaj razčistiti. Veliko žrtvujemo, da bi lahko drugim pomagali. Npr. če se postavimo v vlogo starša: ta starš, da bi pomagal svojemu otroku, bo moral sebi odtrgati od ust hrano, da bi lahko privoščil svojemu otroku. Ta situacija je lahko zelo verjetna. Če nismo pripravljeni postati junak, mislim, da se ne bi smeli spuščati v to.

Klemen Petek: Hvala lepa za tvoj govor. Iz Maribora...

Anja Krleža, Maribor: Jaz bi pa povedala nekaj o tem, kar je Ana rekla, da moraš narediti nekaj, da postaneš junak, da moraš premagati nek strah. Ampak ali je to res? V primeru, da pomagaš nekemu invalidu; ali si res premagal strah? Si premagal strah, da si nekomu pomagal? Ne. Narediti moraš neko dejanje, ki bo nekomu nekaj pomenilo. To je vse. Hvala.

Klemen Petek: Hvala lepa za tvoj govor. Iz Zasavja...

Aljaž Barlič, Zasavje: Jaz pa mislim, da bi morali to o junakih razčlenit še v idole in vzornike. To, kar vidimo po televiziji, je bolj kot vzornik ali idol, ne pa junak. Mislim, da je junak nekdo, ki bi ga morali osebno spoznati. Ne more biti junak Justin Bieber, če ga osebno ne poznamo in ne vemo, kakšen je po osebnosti, po karakterju. Hvala.

Monika Pivk, Notranjska: Najprej bi argumentirala: junaki so takšni – nekomu je nekdo junak, nekomu ni. To je različno. Prej je ona rekla, da lahko nekoga z junaštvom tudi oškoduješ. Nekomu si lahko junak, ampak tistemu, ki ga oškoduješ pa ne in tako bo vedno. Pa še strinjala bi se s fantom, da preveč mešamo junaka in vzornika. Moje mnenje je, da je junak tisti, ki je naredil neko dejanje, vzornik pa je nekdo, ki ima lastnosti, ki so nam všeč. Hvala.

Klemen Petek: Najlepša hvala tudi tebi. Iz Krškega...

Jurij Martinčič, Krško: Nekaj bi rekel glede vzornikov: zdi se mi, da pri vzornikih vzamemo samo tiste lastnosti, ki so nam všeč. Torej, v bistvu, najbolj smotno bi bilo narediti, da bi vzeli več vzornikov in od njih vzeli najboljše lastnosti. Iz tistih več vzornikov bi lahko naredili junaka, po katerem se ravnamo celo življenje. Tako, da po mojem, bi lahko tukaj našli junaka. Ne v enem vzorniku, ampak v celotnem sklopu vzornikov, ki veljajo za enega človeka. Hvala.

Klemen Petek: Hvala. Počasi bomo prenehali, nekaterim bom še dal besedo.

Jana Kovačič, Pomurje: Sedaj bom izpostavila mogoče še živali. Nekomu bo to sedaj zvenelo čudno, kako so lahko živali junaki, ampak po mojem mnenju pa so lahko. Npr. z nekaterimi izvajamo terapije, nekatere za iskanje drog ali pa ponesrečencev pod snegom na primer, nekatere pa čisto po naključju rešijo ljudi, ki spijo, če se recimo vname požar. Tudi take primere smo že imeli. Hvala.

Klemen Petek: Najlepša hvala. Še zadnji o tej temi, iz ljubljanske regije.

Domen Iljaš, Ljubljana: Potrebno je tudi malo definirati, kako postati junak. Če mislimo na enkratno dejanje, torej, ko smo nekomu nekaj pomagali in smo zaradi tega junaki, ali mislimo neko dejanje, ki se dogaja dalj časa. Recimo jaz bi rekel, da so ljudje, ki delajo nekaj dlje časa, se trudijo za dobrobit človeštva, večji junaki kot tisti, ki storijo neko enkratno dejanje in nič več. Hvala lepa.

Klemen Petek: Najlepša hvala. Vsi, ki sedaj niste dobili besede, vas naprošam, da se priključite pri naslednji temi. Zdaj pa prosim poročevalca 2. skupine, da pride za govorniški oder. Hvala.

Eva Oblakovič, Kranj: Vsi lepo pozdravljeni. Mi smo imeli temo »prezrti junaki« in najprej smo prišli do definicije, kdo sploh je junak. To je tisti, ki naredi neko dobro delo, čeprav je lahko tudi samoumevno. In to naredi zase ali pa za korist drugega, ne da bi za to zahteval zahvalo. Kdo pa je prezrti junak? Je pa tisti, ki naredi nekaj samoumevno in se ga ne opazi v širši javnosti in pa večinoma se prezrti junaki premalo zavedajo, da so vseeno pomembni za našo skupnost. Med prezrte junake pa štejemo tudi prezrte projekte in te delimo na dve točki: tisti projekti, kjer ni noben udeležen in tisti, ki so prezrti v javnosti. Javnost pa smo razdelili na dve točki in trdimo, da v ožji javnosti (družina, mi sami) so opaženi vsi junaki in tudi vsi prezrti junaki oz. ni prezrtih junakov, v širši javnosti (celotna družba v državi, na svetu) pa trdimo, da se ustvarja veliko prezrtih junakov, ki nikoli niso opaženi. Trdimo pa tudi, da prostovoljci (npr. gasilci) niso prezrti junaki, ker o njih poročamo in se zavedamo, kako so pomembni. Naš sklep pa je: da prezrt junak ni prezrt pri samem junaštvu in pri vseh udeleženi pri tem junaštvu, ampak je prezrt v širši

javnosti. Ni pa nujno, da prezrti junaki želijo biti v javnosti, nekateri pa to potrebujejo zaradi finančne pomoči kot npr. prostovoljni gasilci. Včasih pa je tudi pomembno, da družba pove nekemu človeku, da je pomemben in da je junak, saj s tem spodbujamo dobra dela. Hvala.
...aplavz...

Klemen Petek: Najlepša hvala za govor. Zdaj pa pozivam vse, da se vključite v pogovor. Naprošam vse tiste, ki ste že imeli besedo, da ostanete strpni, da bodo lahko vsi prišli do besede. Hvala.

Anja Miško, Ormož: Lepo pozdravljeni. Menim, da imamo nekatere junake za preveč samoumevne kot so recimo starši, ne zavedamo pa se, da si oni marsikdaj odtrgajo čas in tudi dobrine samo za nas. Ampak ali so oni naši večni junaki ali so samo tako rekoč »muhe enodnevnice«? Če pogledamo najstniško obdobje, so starši pravzaprav naši enodnevni junaki, ker ko nam kupijo oblačila so super, ko nam »težijo« pa so prezrti. K prezrtim junakom veliko doprinesejo mediji, odvisno pa je ali si za junaka izberemo tistega bližnjega človeka ali tistega, ki nam je oddaljen in ga poznamo samo preko medijev. Res pa je, da si junak lahko želi biti medijsko izpostavljen, kar se v današnjem modernem svetu prevečkrat dogaja. Hvala.

Jure Mastnak, Celje: V skupini smo ugotovili, da se definicija junaka spreminja skozi čas in glede na družbeno politično ureditev.

Klemen Petek: Hvala. Ponovno pozivam goste, da če imajo kakšno repliko, da se vključijo v pogovor.

Matija Grešak, Velenje: Najprej se ne strinjam s tabo, ker mislim, da bi moral reči vzornika ne junaka. Junak je po mojem mnenju samo v našem ožjem območju. Potem bi rekel, da je junaka najlažje definirati tako, da izpostavimo, da je pripravljen žrtvovati nekaj malega sebe, ne pa svojih stališč za druge. Podvomil sem o tem, ko je nekdo rekel, da če pomagamo invalidu čez cesto, da je to povsem samoumevno dejanje, da smo zato junaki. Mislim pa, da nismo, ker gre tu za neko kulturno pomoč in tisti, ki v takšnem primeru ne pomaga, je pa »poden« od kulture. Glede na to, da živimo v družbi, nam je to že v krvi. Mislim tudi, da o živalih ne bi bilo dobro diskutirati, ker ne vemo, če imajo svojo voljo ali je nimajo. Po mojem mnenju živali niso junaki.

Klemen Petek: Hvala lepa. Iz ljubljanske regije, prosim...

Hana Jerak, Ljubljana: Jaz bi prešla na prezrte junake. Ni v redu, če ne poveš v javnosti, da si naredil junaško dejanje, nekaterim je žal zaradi tega. Ampak vseeno, tistemu, ki je pravi junak, bi moralo biti vseeno ali vedo v javnosti ali pa ne, da je naredil junaško dejanje. Če ti gre samo za slavo in zaradi tega delaš junaška dejanja, potem nisi junak.

Eva Tisnikar, Koper: Po mojem mnenju so vsi gasilci, policisti, vsi, ki opravljajo takšna dela, prezrti junaki. Ne poslušamo vsak dan pri poročilih, kaj je kdo naredil. V bistvu so samoumevni, so tam, da nam pomagajo. Po mojem mnenju so oni prezrti junaki.

Nino Dotto, Murska Sobota: Povedal bom moje mnenje, kaj mislim, kdo so junaki. Meni se zdi, da so pravi junaki tisti ljudje, ki so prisotni tako v javnosti kot v privatnem življenju, naši vzorniki, ljudje, ki se posvečajo humanitarnemu delu, se izogibajo vsem vrstam zasvojenosti in se zavedajo, da imajo prav oni velik vpliv na nas. Pomagajo drugim ljudem, poznamo tudi več vrst junakov: junake v športu, virtualne junake v igricah, filmih, stripih, literaturah. Naši junaki

so lahko zvezdniki, tudi kakšni liki in običajni ljudje. Zato velja pregovor: Nihče ni tako velik, da pomoči ne bi mogel sprejeti in nihče ni tako majhen, da je ne bi mogel nuditi. Hvala lepa.

Klemen Petek: Naprošam vse, da govorite o trenutni temi. Prosim, iz ljubljanske regije...

Pavel Remic Weiss, Ljubljana: Jaz bi samo dal repliko na tistega, ki je rekel, da je samoumevno dejanje, če pomagaš invalidu čez cesto. Ali je potem tudi samoumevno dejanje, če rešiš nekoga iz vode, ki se utaplja? Hvala.

Jure Meža, Velenje: Prav lep pozdrav. Veliko smo govorili o samoumevnih dejanjih. Meni se zdi, da danes, v teh časih živimo v tako sebični družbi, da ni samoumevnih dejanj. Nedavno se mi je zgodilo, da sem videl, kako je v centru padel starec, pa mu nihče niti roke ne bi dal. To se mi zdi tako žalostno, mislim, kako človek nima morale? Ni samoumevnih dejanj, vsako dejanje je nekaj vredno. Ko nekaj pomagaš, pomeni, da nisi tak kot vsi ostali. Da znaš pomagati ljudem, da ti ni vseeno za našo družbo in hočeš narediti neko razliko. Zato se mi zdi prav, da prav vsako dejanje – ali pomagaš invalidu ali svoji babici, komurkoli - je pomembno in prav iz takih malih stvari gradimo boljši svet. Hvala.

Nika Zgojznik, Velenje: Po mojem mnenju prezrtih junakov sploh ni, zato ker četudi samo en človek opazi dejanje, ki si ga naredil in če te zaradi tega spoštuje, nisi prezrt junak. Hvala.

Jan Strajnar, Krško: Imam samo repliko na kolegico, ki je rekla, da so starši samo »enodnevni junaki«, ker enkrat se nam zdi, da nam pomagajo in so junaki, spet drugič pa nam gredo na živce. Meni se zdi, da to ni res, ker oni nas celo življenje podpirajo, čeprav se nam zdi, da je narobe. Oni ravna po svojem »prav«, tako da mislim, da so oni ves čas junaki, samo, da so prezrti od širše javnosti, ker so njihova dejanja samoumevna. Hvala.

Nika Čerčnik, Celje: Jaz bi pa samo argumentirala, ko si ti rekel, da ni samoumevnih dejanj. Če boš videl nekoga, ki se utaplja, bosta šla vsaj dva od treh pomagat. Ne boš človeka pustil, da se bo utopil v morju in umrl. Hvala.

Klemen Petek: Hvala. Vse, ki ste že bili pri besedi, naprošam, da spustite roko, da bodo ostali lahko prišli do besede. Prosim...v prvi vrsti...

Sara Kern, Kranj: Moje mnenje pa je, da je veliko ljudi, ki bi radi postali junaki, samo eni ne dobijo možnosti za to. Malo je odvisno tudi od sreče, da si v pravem trenutku na pravem kraju. Hvala.

Klemen Petek: Hvala. Ponovno pozivam goste, da če imajo kakšno mnenje, naj ga podajo. Iz Celja, prosim...

Luka Lesjak, Celje: Se mi pa zdi, da je to čisto od vzgoje odvisno. Veliko ljudi bo šlo pomagat komu, ampak ni pa toliko ljudi, da bi za koga, ki ga ne poznajo, šli tvegat življenje. To je moje mnenje.

Ina Poteko, Velenje: Rekla bi samo to, da ko govorimo o prezrtih junakih, jih največkrat prezrejo ravno mediji, zaradi tega, ker ni neka dovolj eksplozivna zgodba, ki bi pritegnila največ gledalcev. Zato je v ospredju črna kronika in bi po mojem mnenju morali dati tudi kakšne znanstvenike in tiste, ki se že dalj časa trudijo, da delajo dobro, ampak ne odkrijejo takoj nekih dobrih stvari.

NN: Jaz se pa ne bi strinjal s tem, ko je ena rekla, da prezrtih junakov sploh ni. Jaz mislim, da so, ker marsikatero veliko dejanje bi kljub vsemu moralo postati bolj znano. Res je, da si pravi junak, če ne zahtevaš, da je tvoje dejanje poznano. Če ti res narediš nekaj velikega, morajo ljudje za to vedeti. Zelo velikokrat pa v današnji družbi pozabljamo na dobrodelne organizacije. Recimo Karitas: zelo redko opredeljujemo njihove člane, ki si vzamejo čas in včasih tudi denar, za junake. Mislim, da to ni prav.

Ivana Laharnar, Dolenjska: Prej je nekdo omenil, da so prezrti gasilci in policisti. Že večina nas, ko smo bili v vrtcu ali sedaj v šolah, smo govorili, da so gasilci in policisti junaki. To je nekaj čisto samoumevnega. In moje mnenje je, da bi morali pri vsakih poročilih govoriti o policistih, kaj so naredili. Saj vemo, da rešujejo življenja gasilci in policisti, da pomagajo in ... to je čisto nekaj samoumevnega.

Klemen Petek: Hvala za tvojo besedo. Iz Kopra...

Anže Vrčon, Koper: Mi smo se pa v naši skupini pogovarjali nekako, da skupine niso prezrte, so pa posamezniki, ki so v njih. Tako kot je on rekel: za Karitas npr. vemo, ne vemo pa za posameznike, ki so v njem. In tudi za gasilska društva, saj se omenjajo v kakšnih poročilih, ampak ne rečejo ta in ta gasilec je rešil neko osebo. Hvala.

NN: Čisto na kratko bi povedal: ko govorimo o prezrtih junakih, mislim, da se prav v vsakem od nas skriva junak, samo odkriti ga je potrebno.

Jošt Rojs, Maribor: Glede prezrtih junakov: recimo, da bi jaz rešil neko slavno osebo, bi postal zelo znan, bi verjetno vsi vedeli za to. Če bi pa pomagal nekemu brezdomcu in bi mu dal za jesti, potem pa se tega ljudje ne bi toliko zavedali, ne bi vedeli o tem, kaj sem jaz naredil. Dejansko pa sta oba človeka. Enako je.

Klemen Petek: Hvala lepa. Vabim k besedi našo gostjo.

Alenka Jeraj, poslanka v Državnem zboru RS: Hvala lepa za besedo. Torej, jaz mislim, da med nami so prezrti junaki. Zato, ker nekdo nekaj naredi, ker je dober in ne zato, ker bi si želel slave. Zato se ga pogosto prezre. Strinjam se z dekletom, ki je rekla, da so novice v glavnem slabe novice. Če bi dosegli v medijih, da bi poročali tudi o pozitivnih in dobrih novicah, potem bi to bila spodbuda tudi za druge, da še kdo kaj dobrega naredi. To najbrž pogrešamo vsi skupaj.

Klemen Petek: Najlepša hvala za vaš govor. Iz Zasavja...

Klara Gajšek, Zasavje: Zdravo. Rada bi povedala glede teh dobrih novic v medijih, gospa, a ne? Težko je že za ljudi, ki so zaposleni tukaj. Kako pa mislite, da bi naivni ljudje, ko kupujejo te zadeve in jih zanimajo te stvari? Mislite, da bi bolj kupovali te zadeve, če bi bile napisane samo pozitivne zadeve ali mislite, da imajo ljudje v teh časih rajši in uživajo, če se drugim naredi kaj hujšega? Mislim, da bi tako raje brali te zadeve. Glede dobrodelnih organizacij, mislim, da se je težko pogovarjati, ker se nikoli ne ve, kaj je res in kaj ne. Ali gre ta denar res v dobre namene ali je to mafija, po domače povedano kuhinja. Tudi tisti, ki so zaposleni tam, mogoče pa je nekdo, ki bi rad drugemu naredil nekaj dobrega, ampak po večini – saj so že bili dokazi - da to ni res. Glede prezrtih junakov, pa mislim, da je vsaj en človek, če je naredil nekaj dobrega sočloveku, ni nujno, da zato ve vsa javnost. Že tisti drugi človek, ki je bil deležen pozitivnega načina, pomoči, je dosti razvit, če se zaveda te pomoči. Potem je lahko že za njega junak in je lahko sam pri sebi zadovoljen. Hvala.

Klemen Petek: Hvala ti. K besedi pa vabim našega gosta. Prosim...

Jožef Kavtičnik, poslanec v Državnem zboru: Hvala lepa. Zanimivo poslušanje. Vam prav čestitam, vsi ste junaki, ki ste danes tukaj in tisti, ki ste se oglasili. Samo repliko bi imel. Kadar dela človek dobra dela, ne dela za to, da bi bilo to opaženo ali zato, da bi o tem govorili mediji, ampak dela to zaradi tega, ker sam tako čuti. In to je pravi junak. Kadar uživaš in ti je toplo pri srcu in tudi nasploh, takrat nekaj narediš in če s tem narediš nekaj dobrega, takrat si junak. In junaki ste tudi vsi vi takrat, ko znate reči »ne« in to tudi argumentirati. Kajti v skupini vaših vrstnikov se dostikrat zgodi, da vas želijo nekako zapeljati na neko drugo pot in takrat vi rečete »ne«. Če tudi argumentirate, takrat ste junaki. In takšnih junaških dejanj boste morali v življenju narediti še veliko. Hvala.

Klemen Petek: Hvala lepa za te besede! Zdaj pa vabim iz Kranja...

Maša Egart, Kranj: Meni se pa zdi, da so tisti prezrti junaki največkrat tisti pravi junaki, ker pravemu junaku je vseeno ali vsi vidijo, kaj je naredil ali pa ne. Hvala.

Tinkara Nared, Notranjska: Bilo je tudi omenjeno darovanje dobrodelnim organizacijam. Bolj bodo imeli za junaka tistega, ki bo prispeval večjo vsoto denarja. Ampak nekdo, ki se pa že tako in tako težko preživlja s svojo plačo, pa recimo da samo 50 EUR v eno dobrodelno organizacijo, je to po mojem velik junak, ker bi lahko tisti znesek porabil zase, ker živi skromno življenje, ampak ne, je dal dobrodelni organizaciji v dobre namene. Kar se pa s tistim denarjem potem dogaja, pa sploh ni naša stvar. To se odloči posameznik, ali bo daroval ali bo ogoljufan, če bo ogoljufan, bo sam ogoljufan. Hvala.

Klemen Petek: Hvala. K besedi vabim predstavnika iz Kopra...

Andrej Pirjevec, Koper: Hvala za besedo. Rad bi se vrnil malo nazaj, ko smo govorili o gasilcih. Strinjam se s kolegico, ki je povedala, da je prav, da se v novicah ne pojavljajo tako pogosto oz. da je dokaj samoumevno, da gasilci opravljajo svoja dela in da so njihova dela tudi samoumevna. Ne strinjam pa se toliko, da so gasilci prezrti junaki, ker se mi večkrat poraja vprašanje oz., če so gasilci res takšni junaki, zato ker oni tudi opravljajo svoje delo, tako kot vsi ostali. Res, ne zanikam, da so njihova dela junaška. Tudi na medobčinskem srečanju smo imeli gasilce in ko smo se z njimi pogovarjali, so rekli, da se ne smatrajo za junake. Hvala.

Maja Bašič, Ljubljana: Jaz bi pa samo rada povedala, da so junaki največkrat prezrti, ker mediji iščejo samo to, kar se prodaja. Ne bodo izpostavljali nekih junakov, ki naredijo mala dejanja,

čeprav nekaterim ljudem to veliko pomeni. Mediji so v bistvu največji krivci, ker iščejo samo napake in se »zapičijo« samo v tisto stvar, ki se bo brala in prodajala. Hvala.

Klemen Petek: Hvala lepa za besedo. Še enkrat ponavljam, da tisti, ki ste že imeli besedo, malo počakate, da pridejo vsi na vrsto. Iz Jesenic prosim ...

Matevž Robič, Jesenice: Torej, ena gospodična je rekla, da so pravi junaki samo tisti, ki se ne prikazujejo v medijih. To ni res. Tudi kakšen, ki je bil v medijih, to ni bil njegov namen. Res je, da veliko pravih junakov ne pride v medije, ni pa res, da tisti, ki so omenjeni, da niso pravi junaki.

Neža Cerinšek, Dolenjska: Ta mala dejanja bi bila najbrž zanimiva samo prvič, potem pa bi ljudje začeli brati o junakih, o slavnih. Zato bi morali bolj poudarjati te junake, ki so zares nekaj naredili in nehali pisati o junakih, ki niso naredili kaj velikega.

Klemen Petek: Hvala. Prosim, da tisti, ki govori, vstane. Iz mariborske regije...prosim za besedo. Hvala.

Žan Fekonja, Maribor: Jaz bi rad povedal, da po mojem mnenju ni odvisno, kakšno dejanje je, ali je veliko ali mediji vplivajo nanj. Po mojem je pomembno to, s kakšnim vplivom junak neko junaško dejanje naredi. Hvala.

Rožle Toš, Celje: Pozdravljeni. Rekel bi samo glede tega, ko je prej nekdo rekel, da junaki pridejo v medije. Mislim, da je bilo to mišljeno tako, da so junaki pravi samo tisti, ki nekaj storijo, ne zato, da bi prišli v medije, ampak zato, ker je neka stvar dobra.

Klemen Petek: Hvala lepa za tvoj govor. Sedaj sledi samo še en, ker smo omejeni s časom. Prosim tule iz...

Tesa Brlek Čufer, Notranjska: Še od preje bi rada povedala, ko je rekla gospodična, da so prostovoljni gasilci postali samoumevni. Zakaj imajo potem premalo denarja? Zakaj premalokrat doniramo za njihovo opremo, da bi dobili novejši stvari, da bi lahko rešili več življenj? Premalokrat pomislimo, da tudi oni potrebujejo pomoč, čeprav jih jemljemo za samoumevne. Hvala.

Klemen Petek: Hvala lepa za besedo. Mislim, da so si vsi zaslužili aplavz. ...aplavz... Sedaj pa prosim poročevalca oz. poročevalko 3. skupine, da pride za govorniški oder in poroča o delu v skupini.

Jure Meža, Velenje: Lepo pozdravljeni. Naša tema je bila »**Junaki, idoli in vzorniki skozi čas**«. Veliko debat je bilo in nekako nismo mogli priti na nek skupni zaključek. Ampak potem smo neke ključne točke le ugotovili, s katerimi smo se vsi strinjali. Pa bi kar začel: opazili smo, da nas veliko ne razlikuje med junaki, vzorniki in idoli. Mi smo se tega lotili malo bolj podrobno in jih razvrstili. Junaki so tisti v naši družbi, ki se potrudijo za neki rezultat, kljub temu, da ne bodo nagrajeni, v glavnem se trudijo narediti neko spremembo. Vzorniki so spet tisti bližnji v našem okolju, se pravi tisti, ki opravljajo neka pozitivna dela, po katerih se zgledujemo. Potem pa še idoli: idoli smo pa razvrstili med tiste znane osebnosti, ki se pojavljajo v medijih in nam danes, ne bom rekel vsiljujejo, ampak dajejo malo napačne predstave o idolih. Prehitro si jih mogoče postavljamo kot idole. Komentar, ki je bil omenjen v naši skupini je, da – posebej za mlajše to velja – otroci današnjega časa prehitro zamenjajo idole za junake.

Potem smo se tudi uspeli spustiti tudi v družinski svet, pa ker smo imeli temo *skozi čas*, smo predvsem omenjali, kako je to bilo včasih, kakšen odnos smo imeli do staršev in kakšen odnos oni do nas. Ugotovili smo, da je včasih to bilo res precej drugače. Pravila so bila strožja, starši so postavljali strožje omejitve. Zdi se mi pa, da je to mogoče bilo tudi pozitivno, ker so takrat imeli več morale. Bolj so se zavedali, kaj je prav in kaj ni. Danes pa moramo kar priznati, da smo svobodni. Imamo precej lepo življenje, ne omejujejo nas tako, pustijo nam lastno mišljenje. Je pa tudi tako: mi znamo dobrodelnost staršev tudi izkoristiti. Pa posebej v tem občutljivem obdobju. Včasih spregledamo tiste stvari, ki jih starši za nas delajo, jih ne cenimo dovolj.

Potem pa še mediji: televizija in medijski centri, ko smo vsi o njih precej razpravljali na regijskih parlamentih in še prej na šolskih. Rekel bi, kar se tiče medijev: lepo je, da si postavljamo neke junake, da se nenehno zgledujemo in da »vlečemo« samo dobre lastnosti od teh. Je pa res, da je danes komerciala in hinavska prepričljivost precej pogosta. V bistvu nas spreminjajo v »krdelo ovčk«, ki sledimo njihovim navodilom«, tako kot se je izrazil eden moj kolega. Menim, da bi se ljudje morali bolj zavedati oz. bolj poznati medije in junake, ki si jih bomo postavili kot vzornike. Hvala lepa.

...aplavz...

Klemen Petek: Hvala lepa za poročanje v skupini. Sedaj pa pozivam vse, da se vključite v pogovor. Pa prosim poročevalca, naj prinese naši zapisničarki poročilo. Hvala.

Egon Peršak, Maribor: Dober dan. Bil sem sam v tej 3. skupini in rad bi povedal, da sem bil ravno jaz ta, ki je označil ljudi kot »krdelo ovčk«. Junaki so pač neki liki, idoli, poleg tega zelo zanimiv izraz maliki, ki jih postavljajo mediji tja. Moramo se razumeti, ne govorim o vsakdanjih junakih, ampak o junakih, ki jih postavijo mediji. Ker tisti junaki niso v bistvu nič dobrega naredili, ampak so jim mediji naredili toliko reklame, da so za nas postali junaki oz. niti ne junaki, to je zelo slab izraz za to. Bolj vzorniki, ker človek rabi neki čut pripadnosti, ker smo ljudje družabna bitja. In če imaš vzornika, se lahko povezuješ z drugimi ljudmi, ki imajo istega vzornika in potem pač čutiš neko pripadnost. Ampak vedno je tu slaba stran, ker v času kapitalizma spreminjajo pač te junake bolj v reklame kot v dobre stvari. Včasih, v zgodovini, so junake uporabljali kot neke vzore, ki so bili etično in moralno izobraženi, imeli so zelo dobre vrednote. Lahko dam tu zdaj primer v zadnjem času tega manipuliranja, ker verjamem, da vas je veliko pogledalo tisti »koni 2012 video«. V tem videu se jasno vidi reklamno oglaševanje, saj tukaj so izpostavili neko negativno osebo in to njihovo firmo »Invisible children« kot nekega junaka in takoj se je pojavila čreda ljudi, ki so čutili neko pripadnost, sto milijonov ljudi si je v treh dneh ogledalo ta posnetek in vsi so začeli slediti, kupovati njihove izdelke in s tem so prejeli pač neko plačilo. Tako funkcionira trenutno kapitalizem in tako funkcionirajo junaki v današnjem času. Hvala, to je vse. »Peace out«.

Klemen Petek: Hvala lepa za tvoj govor. Prosim v bodoče, da ste malo krajši. Zdaj pa prosim ti....

NN: Jaz bom kratek. Bi pa povedal, da ko smo se dotaknili v naši skupini te razlike med junaki, vzorniki in idoli, bi samo še dodal, da vsak junak je lahko tudi idol. Vsak idol pa ne more biti junak. Hvala.

Klemen Petek: Hvala lepa. Sedaj pa pozivam k besedi našega gosta.

Alen Kofol, Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport: Lep pozdrav. Junaki, veste junaki današnjega časa so bili enkrat učenci včerajšnjega časa. In ti učenci včerajšnjega časa so se zato, da so postali junaki, morali učiti, trenirati, vaditi, pomagati drugim. Z majhnimi

koraki so prišli do tega, da so postali junaki. Tudi ti junaki so imeli svoje junake, da so lahko postali junaki. In ti junaki so bili v prvi vrsti njihovi starši, ki so bili non stop z njimi in njihovi učitelji. In učitelji spreminjajo učenčeve sanje v resničnost. Želim si, da bi tudi vi sledili vašim sanjam, imeli junake, ki bi vas naredili junake in bi postali v bistvu junaki jutrišnjega časa. To želim vsem vam. Hvala.

...aplavz...

Klemen Petek: Hvala lepa za te besede. Sedaj pa pozivam k besedi... ti....

Neža Napret, Zasavje: Ko ravno govorimo o junakih, vzornikih in idolih, poskušala bom to vse malo skupaj dati. Npr. junaki so večinoma vzorniki, naredijo neko dobro dejanje, mi se pa po njem zgledujemo. Vzorniki pa niso vedno junaki, npr. nekdo ima dober občutek za modo, se lepo oblači in mi se po njem zgledujemo. In to ni junak, vzornik ni junak. Razen, če to dela iz srca, da bi res pomagal drugemu. Ampak to je verjetno bolj malo mogoče. Hvala.

NN: Preje ste omenili, da so lahko vsi junaki tudi idoli. Idoli, ste pa omenili, da so osebe, ki so medijsko znane. Torej nekdo, ki pomaga komu prečkati cesto, je lahko idol, medijsko znana oseba. Zato, ker je komu pomagal prečkati cesto?

Klemen Petek: Hvala. Sedaj pa prosim govorce za zdajšnjo temo. Hvala.

Mario Pezer, Murska Sobota: Rad bi povedal, da mediji bolj prikličejo oz. reklamirajo posamezne junake, ne pa takšne junake, kot smo recimo mi ali kot je otrok, katerega so nam na začetku omenili, kako je pomagal ljudem. Ampak moramo se pa zavedati, da so junaki tudi policisti in gasilci. In če imamo deset gasilcev in bo eden izmed njih nekoga rešil iz goreče stavbe in tudi če bi imeli samo devet gasilcev, bi mogoče izključili tega gasilca, ki bi lahko nekaj naredil. Moja poanta je to, da premalo gledamo na policiste, gasilce in te druge junake, ki pravzaprav vso svojo kariero pomagajo civilistom in jih rešujejo. Hvala.

Klemen Petek: Hvala. Še enkrat pa opozarjam govorce, ki sedaj govorijo, da se držijo teme. To temo, o kateri si ti govoril, smo že pokomentirali. Sedaj pa iz Nove Gorice, prosim...

Gaja Černe, Nova Gorica: Mislim, da junake oz. tudi idole, ki jih poznamo samo s stališča medijev, ne moremo smatrati za idole oz. junake, saj poznamo samo njihove dobre lastnosti. Hvala.

Domen Iljaš, Ljubljana: Mogoče se pogosto pozabljamo ozreti v prihodnost. Mi zdaj samo gledamo, kakšni so bili junaki nekoč, kakšni so dandanes. Mogoče bi bilo dobro pogledati tudi, kakšni bodo nekoč. Kakšne junake bodo imeli naši otroci, kakšne vzornike bodo imeli naši otroci in kakšne idole bodo imeli naši otroci? Hvala.

NN: Komentirala bi vaše mnenje, jaz mislim, da za junaka ni potrebno biti ne vem kako izobražen. Junaško dejanje lahko storiš tudi, če nisi izobražen. Tako, da jaz tukaj učiteljev ne vidim kot junake.

Klemen Petek: Hvala. Izvoli...

NN: jaz bi komentiral, da lahko vsak estradnik postane junak, tako da pozitivno vpliva, s svojo močjo pozitivno vpliva na tistega, ki ga obožuje, na oboževalca.

Klemen Petek: Hvala za tvoje besedo. Prosim tule...

NN: Hvala za besedo. Pri junakih in vzornikih smo omenili tudi risanke oz. risane junake. Torej, v današnjem času je vključene veliko domišljije. Imamo veliko super junakov in oseb, ki jih sicer v resničnem življenju ni. Nekateri so to obrazložili kot pobeg ljudi v svet domišljije, saj jim ta resnični svet ne zadostuje. Ljudje sicer razlagajo, da to ni res in da to nekako ne vpliva na njih. A moramo se pa spomniti, da so risanke narejene predvsem za otroke, ki si gradijo samopodobo in da neke domišljijske podobe, neki super junaki, ki tam tečejo, se borijo, ne naredijo nič dobrega za razvoj njihove osebnosti. Hvala lepa.

Klemen Petek: Hvala lepa. Dolenjska, izvoli...

NN: Če se navežem na kandidata iz ljubljanske regije: junaki, idoli, vzorniki skozi čas. V preteklosti vemo, da je bila informacijska pokritost slabša. Ljudje iz Slovenije niso mogli vedeti, kaj se dogaja čez lužo, v Ameriki. Zato so imeli večinoma idole in vzornike iz svoje lastne države. V prihodnosti pa se bo po mojem mnenju ta informacijska mreža večala in bo pretok informacij še hitrejši in še boljši.

NN: Jaz bi samo rekla, da nekateri junaki prevečkrat padejo v pasti slave, ampak če so pravi junaki tega seveda ne storijo. Bi pa medije poimenovala kar realna vojna, ker mediji so vojna, ki na eni strani prikazujejo pozitivne strani junakov, na drugi pa same negativne. Zanima pa me še, kdo je pravzaprav za nas junak. Tisti, ki trenira celo življenje šport, se prijavi na tekmovanje, tisti, ki gre v vojno branit domovino ali tisti, ki se prijavi na resničnosti šov in zmaga?

Klemen Petek: Hvala lepa za ta prečudovit govor. Izvoli Maribor...

Ana Vilhelmina Verdnik, Maribor: Jaz zdaj tu gledam na seznamu, to je zdaj 3. tema – junaki, idoli in vzorniki skozi čas. Zdi se mi, da smo rahlo zašli. Zato bi se vrnili k tej temi. Mi smo imeli kar burno debato na to temo v naši skupini, ki sicer ni imela te teme. Imeli smo pa problem Napoleona in kasneje problem Adolfa Hitlerja. Ugotovili smo, da skozi čas zgodovino pišejo zmagovalci in zaradi tega so tudi naši junaki nekoliko drugačni, kot če bi zmagal nekdo drug. Zato bi predvsem izpostavila to, da zgodovina močno vpliva na nas, kdo je zdaj naš junak. Hvala.

Liu Zakrajšek, Ljubljana: Veliko je bilo govora o starših, o tem, kako so oni največji junaki, s tem pa tudi vzorniki. Treba pa je tudi povedati, da niso vsi starši takšni junaki, ni samoumevno, da imaš topel in varen dom, podporo doma. Poglejmo koliko je v bistvu zlorab v družini. Tudi če starši niso naši junaki, so pa naši vzorniki. Tudi, če tega nečemo, bomo neke lastnosti, kako se bojujemo z življenjem, prevzeli od njih. Zato imajo nekateri tudi napačne vrednote in iščejo napačne junake, ki so potem napačni vzorniki, ker imajo takšen vzor doma. Hvala.

Jure Meža, Velenje: Predstavil sem se že. No, jaz bi se pa zelo strinjal s tabo. Junaki so od nekdaj bili zmagovalci. Ampak to je tudi prav. Junak mora biti zmagovalec, ker moramo na svet optimistično gledati, si moramo zadajati cilje. Ne smemo si postavljati junake, ki obupajo nad življenjem in nimajo nobenega namena kaj storiti. Če pa vzamemo tiste resnične, prave zmagovalce, bomo pa tudi mi sami postajali zmagovalci. In več takih potrebujemo. Potem pa še replika na samoumevne dogodke: meni se zdi, da v današnjem času preveč mislimo, da je vse samoumevno. Ravno zaradi tega potem tudi tisti, ki se trudijo, da nekaj naredijo, izgledajo samoumevno in niso cenjeni, niso dovolj vidni. Treba je pa gledati na to – mogoče je malo izven teme – vsi bi se morali v življenju potruditi, da delamo dobro in ne pričakujemo zato neko vračilo, ker s skupnimi močmi, z malimi dejanji bomo tudi poboljšali naš svet. Hvala.

Gaja Švigelj, Ljubljana: Tudi sama sem bila v tej 3. skupini, kjer smo se pogovarjali o idolih, vzornikih in junakih skozi čas. Moje mnenje je, da se junaki, idoli in vzorniki skozi čas spreminjajo, ker se je spremenila družba, ker so se spreminjali ljudje. Ampak po mojem mnenju so pa lastnosti junakov ostale enake. To so lastnosti kot so: požrtvovalnost, pogum in pripravljenost pomagati.

Nina Knoll, Dolenjska: Jaz se pa čisto ne strinjam z njim, ki je rekel, da risanke vplivajo na razvoj otroka. Če recimo en majhen otrok gleda risanko, kjer se tepejo in ubijajo ljudi, pa si lahko tudi misli »aha, ti se tepejo in ubijajo ljudi, ampak, ko bom pa jaz velik, pa tega ne bom počel«.

... aplavz...

Najmlajša udeleženka parlamenta

Klemen Petek: Hvala lepa za še en prečudovit govor. Iz Velenja, prosim...

Ina Poteko, Velenje: Ko smo že ravno pri junakih skozi čas, bi samo to rekla, da zdaj bolj idealiziramo junake in iščemo same take, ki delajo večinoma dobra dejanja. V preteklosti so bila pa taka, ko so za neko napredovanje, neko zmago naredili tudi kaj slabega, ampak brez tega ne bi mogli napredovati. Mi smo se v naši skupini pogovarjali tudi na to temo, ali so res junaki tisti, ki so nekomu naredili nekaj slabega, zato da so zmagali? Po mojem mnenju je včasih potrebno tudi to za napredovanje.

Klemen Petek: Hvala lepa. Lepo prosim iz Kopra.

NN: Jaz bi samo dal repliko na njega, ki je rekel, da naj bi bili junaki zmagovalci. Saj ne rabi biti zmagovalec, junak je lahko nekdo, ki v vojni vidi, da nima več možnosti in se preda in reši več življenj. Pa ni zmagal, je pa rešil življenje. In zato je to junaško dejanje. Hvala.

Anja Krleža, Maribor: Jaz bi tudi dala repliko: junak ne more biti tisti, ki samo zmaguje. Mislim, da mora biti tak idol in ne junak. Ker je razlika med junakom in idolom. Prav tako je pa tudi razlika med idolom in vzornikom. Hvala lepa.

Klemen Petek: Hvala lepa za besedo. Murska Sobota, izvoli.

NN: Pri tem primeru bi še jaz podprl moja dva kolega, ki sta se zoperstavila temu, da naj bi bil junak tisti, ki vedno zmaguje. Vsi veste za zgodbo o kralju Leonidasu in 300 Špartancih. Bitko in vojno so izgubili, ampak so postali vsi junaki.

Domen Iljaš, Ljubljana: Torej ja, dejstvo je, da zgodovino pišejo zmagovalci. Ampak zgodovino pišejo tudi mediji. Mediji pa prikazujejo točno tiste vrednote, tisto, kar družbo nekaj časa zanima. Če bo družbo zanimala ekologija, bodo mediji pogosto poročali o tem. Npr. pred desetimi leti ni bilo skoraj ničesar zaslediti o ekologiji. Mediji bodo prikazovali tiste junake, tiste idole, tiste vzornike, ki bodo dejansko ljudi zanimali. Tudi če gledamo skozi celotno zgodovino, so vedno mediji v bistvu narekovali ta tempo. Pred 50 leti so bili znani iz sveta rocka in popa, dandanes pa so takšni, ki poskušajo narediti kaj dobrega.

Ariana Godicelj, Ljubljana: Tudi mi smo se v skupini pogovarjali o junakih skozi čas, kako smo gledali na junake, ko smo bili otroci in kako jih gledamo sedaj. Ugotovili smo, da ko smo mlajši – 5, 6 let – imamo za junake bolj idole. Zaradi njihovega videza, bolj vizualno gledamo na vse stvari. Potem, ko pa postanemo mladostniki, pa začnemo razmišljati po svoje in ne gledamo več samo na videz, ampak tudi na njihova dejanja in kakšen karakter je.

Klemen Petek: Hvala lepa. Zasavje izvoli.

NN: Imam repliko na to, da zgodovino pišejo zmagovalci. Ja, to je res. Ampak tudi tisti, ki so pobili veliko ljudi, mogoče so jih pobili, da bi rešili svojo državo. Recimo vojskovodja Hanibal, ko se je branil in je napadel Rim. Rim je začel napadati Kartagino, Hanibal pa je prišel in branil svojo državo do konca. Ko pa je zgubil v bitki, so ga pa zmagovalci še preganjali. In na koncu je naredil samomor. Ja, zgodovino res pišejo zmagovalci, ampak mi še vedno poznamo Hanibala. In on je bil verjetno za svoje ljudi junak.

Klemen Petek: Hvala lepa za besede. Sedaj pozivam k besedi gostjo, nato pa še enega in potem bomo zaključili s to temo.

Dr. Zdenka Čebašek - Travnik, varuhinja človekovih pravic: Lepo pozdravljeni. Poslušam in poslušam in ne morem ugotoviti, kakšni so pravzaprav junaki vaše generacije. Zanima me sedaj ali je med vami kakšen junak in če je, bi rada vedela zakaj?

Klemen Petek: Hvala lepa. Velenjska regija, nato pa bomo končali s to temo.

NN: Glede tega, da morajo biti junaki zmagovalci – ni potrebno, ker morajo biti junaki na nek način tudi tisti, ki izgubijo in se na ta način iz tega tudi nekaj naučijo in da jih to še toliko bolj žene naprej in da delajo na tem, da bodo pa drugič zmagali. Hvala.

Klemen Petek: Hvala lepa. Prejšnjo govorko oz. gostjo pa sprašujem, če hoče, da bi zdaj kdo odgovoril na njeno vprašanje.

Dr. Zdenka Čebašek - Travnik, varuhinja človekovih pravic: Jaz bi bila vesela, če bi slišala odgovor, ni pa nujno.

Klemen Petek: V redu. Podali bomo še tri odgovore, potem pa bomo zaključili s to temo. Sedaj pa lahko tudi odgovorite naši gostji. Maribor...

Anja Krleža, Maribor: Hvala za besedo. Naši junaki – kdo so in zakaj, je tema. Naši junaki so tisti, ki naredijo nekaj dobrega za nas, za našo skupnost, za človeštvo. In ne gledajo samo na to, da bodo dobili pohvalo ali bili nagrajeni za to, kar so naredili, ampak so nagrajeni znotraj sebe, ne denarno ne materialno, ampak ... duševno... kako bi se izrazila. No to so naši junaki. Najlepša hvala.

NN, Koper: Tudi jaz bi odgovoril. Naši junaki, zdaj vsak junak ima neke vrednote, nekaj je skupnih, nekaj različnih. Mislím, da je vsak med nami junak že, če se je udeležil kakšnega dneva kot je npr. očistimo Slovenijo zdaj pred kratkim. Hvala.

Tinkara Nared, Notranjska: Rada bi samo rekla, kot smo se pogovarjali na pripravljalnem sestanku: idol in vzornik je nekako isto, samo da je idol tujka za vzornika. To je prvo. Drugo pa: jaz lahko zase rečem, da sem junakinja, ker jaz recimo sem imela dosti vzponov in še več padcev. Sedemkrat sem padla, a pobrala sem se osemkrat. Zase sem junakinja, ker sem, ker živim...
...aplavz...

Klemen Petek: Hvala lepa. Še Nova Gorica, nato pa bomo končali.

NN: Hvala lepa za besedo. Junak je po mojem mnenju vsak posameznik, ki v življenju hodi po začrtani poti, premaguje ovire na tej poti. Je nekdo, ki ga motivira zmaga in ne poraz. Je pozitivna oseba, ki je lahko za zgled in motivacijo drugim. In če hočemo biti junaki, ni treba, da nas spozna cel svet, ampak se junaki dokažejo v zelo majhnih in plemenitih dejanjih. Hvala.
...aplavz...

Klemen Petek: Najlepša hvala vsem. Sedaj pa pozivam poročevalca 4. skupine, naj predstavi, o čem so se pogovarjali v skupini. Hvala.

Jelena Kovačevič, Maribor: Naša skupina je debatirala o **virtualnih junakih**. Kaj sploh je virtualni svet? Virtualni svet je vedno samo izmišljen. V virtualnem svetu je vse črno in belo, preveč se zgledujemo po slabih junakih. V šolah bi se morali več pogovarjati, kako spoznamo dobre in slabe lastnosti junakov. Kako najdemo junake? Majhni otroci si virtualne junake izbirajo v risankah in knjigah, medtem ko pa si jih mladostniki izbirajo v filmih in raznih serijah. Vendar pa moramo pri tem upoštevati, da pri filmu ti igralci igrajo vloge in predstavljajo osebe, ki niso

resnične. Lahko pa so ti igralci tudi v realnem svetu junaki, ker se mogoče ukvarjajo s humanitarno dejavnostjo ipd. Realni junaki so tisti, ki jih lahko v življenju tudi vidimo, se z njimi pogovarjamo, tako kot npr. naša mama. Nekateri se preveč navežejo na virtualne junake, čeprav so ti lahko slabi junaki. Ker virtualni junaki dajejo lažno sliko o virtualnosti, bi bilo potrebno zmanjšati stik z virtualnim svetom. Starši bi morali imeti večji nadzor nad tem, kaj delajo otroci na računalniku in jih spodbujati, da gredo ven iz hiše in se družijo s pravimi vrstniki. Primanjkuje pogovorov staršev z otroki. Pri otrocih in mladostnikih je pomembno, da imajo urejeno družino in življenjski krog.

Virtualni junaki so lahko uteha. Če pa ima virtualni junak pozitivne lastnosti, je to lahko tudi v redu. Otroci ne razumejo mej v realnem svetu, ker v virtualnem jih ni. Npr. če daš koga v pralni stroj, tako kot je Tom dal Jerryja, v realnem svetu ta oseba umre. Pri virtualnem svetu opazimo tudi vpliv vrstnikov; npr. če ne igraš neko igro, se ne moreš družiti z neko skupino. Tako pride do diskriminacije. Spet je tu pomembna vloga staršev, ki lahko otroke naučijo, kako si poiskati dobro družbo. Izbiranje junakov in poseganje po virtualnih junakih je odvisno od samopodobe. Če imaš nizko, je večja možnost, da boš imel virtualne junake. Imaš drugačne predstave, kaj je dobro in kaj je slabo. Starši ti dajo uvod v to znanje, kasneje pa je tukaj vpliv družbe. Pri virtualnem svetu je pomemben tudi razum in razumevanje dogajanja. Pomembno je razlikovati med realnim in virtualnim svetom ter pomembna je zdrava presoja. Najstniki so že bolj na realnih tleh, večji pa postane vpliv vrstnikov. Mnogi so preveč pred računalniki in nimajo junakov ter se zgledujejo po virtualnih. Družba bi morala paziti, kaj se da v javnost, katere igrice so primerne. Mediji bi morali paziti na starostno omejitev, znani ljudje kot so npr. igralci, novinarji, politiki pa bi morali paziti na svoja dejanja in besede, saj se mladostniki zgledujejo po njih. Socialna omrežja so precej lažna, zaigrana in ne moreš spoznati človeka. Ljudje se tam kažejo kot samozavestni, v življenju pa takšni niso. Virtualni vzorniki, katere oponašajo nekateri mladostniki, se jim želijo približati tudi po zunanosti. Opazili smo tudi, da današnja dogajanja po svetu povzročajo spremembe pri ljudeh. Npr. manekenke in manekeni: v tem svetu je modno, da si suh. Moda nam narekuje, kaj je »in« in tudi tu je treba najti mejo. Razvidno je, da premalo beremo knjige, ker se nam ne ljubi. Lažje je gledati filme, ni nam treba razmišljati. Tu je spet pomembna vloga staršev, ki nam morajo povedati, kar je dobro za nas. S knjigami se bogati besedni zaklad. Mnogo se lahko naučiš, razvijaš domišljijo, se sproščaš in tudi pomiriš. Film pa da mnogo manj. Enako je z junaki v knjigah, v knjigi so lahko predstavljeni večplastno. Bralna značka in drugi krožki nam spodbujajo branje tako, da se svobodno izbira knjige, da se ponudi sodobne avtorje, tako tuje kot tudi slovenske. Pomembno je spodbujati pozitivne junake. Dobro je, če so pozitivni junaki naši vzorniki, vendar pa ne smemo pozabiti na realno življenje. Hvala za posluh.

...aplavz...

Klemen Petek: Hvala za tako lep govorni nastop. Sedaj pa vas prosim, da se z dvigom rok vključujete v razpravo. Začnemo pa v mariborski regiji.

Anej Irgolič, Maribor: Lepo pozdravljeni. Čisto na začetku je moja kolegica podala mnenje, da mladi nismo pismeni, če se tako izrazim. Nismo pismeni in ne znamo določati, kaj je pozitiven in kaj negativen junak. Nato bi povedal, da ne more biti junak v večini primerov pozitiven oz. negativen, saj se v eni osebi, lahko rečem, skrivata obe polovici. V dobrem junaku, kot smo ga mi poimenovali, je lahko tudi negativna stran tega. To se pravi, ni res, da mediji širijo samo negativne junake. Glede na to, kar pa je rekla sogovornica oz. moja kolegica, da mladi podležemo iluzijam iz medijev, pa se tudi ne strinjam, saj verjamem oz. vsaj upam, da ima vsak izmed nas pred sabo en določen ščit, ki zna določati, ali je stvar, ki so nam jo mediji podali uporabna ali ne. Pri tem pa apeliram na vse goste tukaj, da sami povejo, kako je pa bilo v njihovem času, tukaj govorimo predvsem o internetu, takrat

pa interneta še ni bilo. Kako so oni doživljali junake, ki jih danes mi srečujemo na internetu oz. v revijah, kako so se takrat širili junaki oz. določene osebe? Hvala.

Klemen Petek: Hvala lepa za tvoj govor. Sedaj pa bi imel tudi član delovnega predsedstva nekaj za povedati. Prosim...

Jan Harb, Ptuj: Hvala za besedo. Glede virtualnih junakov mislim, da se je sprva mogla začeti neka zgodba. Verjetno tisti, ki so začeli s proizvodnjo teh risank, jim je bil cilj ustvariti nekaj novega, neko novost. Ampak risanke, ne vem, risanke so pozitivne ali negativne. Če pogledamo nazaj, je vsaka risanka imela nek svoj nauk, neko dobrodelnost, neko prijateljstvo. Zdaj pa vedno bolj prihajamo k nekim nasilnim risankam in jaz mislim, da se moramo zavedati, da to ni več smiselno, ker gre za neke nadnaravne, izmišljene stvari, ki lahko tudi vplivajo na neki razvoj. Zdaj pa vedno bolj, ko te risanke nastajajo, vedno več je profita. Če se gleda npr. da se v risanki igrajo neke karte, potem pride to v trgovino in se iz tega ven da nek profit. Preveč je vse v denarju. Hvala.

Klemen Petek: Hvala lepa za ta govor. Sedaj pa vabim k besedi gostjo. Hvala.

Mirjana Ule, Fakulteta za družbene vede: Mogoče en odgovor na izziv, ki ste nam ga dali. Torej moj junak oz. junakinja moje mladosti je Marie Curie. Nekaj, kar pogrešam danes je, junaki iz področja znanosti, umetnosti, ustvarjalnosti in zdaj žogico vračam nazaj vam: ob tej zelo zanimivi diskusiji sprašujem, kaj so pa danes zaviralni dejavniki junaštev? Torej ali se vam zdi, da je svet tak, da je ugoden za junake in junaška dejanja, ali je dovolj spodbud za to, kar vi definirate kot junake, torej biti dober človek in delati dobra dela? Kaj se vam zdi, ali življenje, svet, v katerem živite, torej šola in širše okolje, spodbujata taka dejanja v vas? Ali raje ostajate v nekem sivem povprečju, ne izstopate in ostajate v ozadju? In še vprašanje: ali imate dovolj junakov in vzornikov, ki vam pravzaprav pomagajo pri odraščanju oz. ki vam kažejo, dajejo neke orientacije za življenje v prihodnje? Hvala.

Klemen Petek: Hvala lepa. Sedaj pozivam k besedi Novo Gorico. Še prej pa bi rad povedal, da se prosim ne »guncajte« na teh stolih, da bomo pustili prostor takšen, v kakršnega smo stopili. Hvala.

Grega Saksida, Nova Gorica: Prej je bilo govora o pozitivnih in negativnih virtualnih junakih. Kje pa je ta meja med pozitivnimi in negativnimi virtualnimi junaki? Če človek izbere za svojega junaka nekega negativnega junaka...je slabše kot če izbere pozitivnega junaka. In bi samo vprašal, kje je ta meja? Hvala.

Klemen Petek: Hvala lepa, sedaj pa vabim k besedi Zasavje.

NN: Hvala. Jaz se ne strinjam in ne vem, kako lahko mi tu določamo, kdo je pozitiven in kdo negativen junak. Kako si lahko jemljemo to pravico? Mi lahko povemo svoje mnenje, lahko določimo za nas, kdo je pozitiven. Ampak, da bi pa na splošno opredeljevali, kdo je pozitiven in kdo negativen, pa ne moremo najti pravice, ker je mogoče za nas nekdo negativen, za koga drugega pa pozitiven. In o tem se mi zdi, da ni »fer«, da razpravljamo. Še glede teh virtualnih junakov: virtualni junaki in virtualni svet je ustvarjen samo zaradi zaslužka. Da se mi preveč oziram na te junake, sistem uničujemo, ne raste naša samopodoba in s tem smo, kot je že nekdo rekel, v črednem nagonu. S tem ne bomo prišli nikamor naprej, smo v povprečju. Potrebno se je postaviti za svoje mnenje, brez nasilja. Hvala.

Sara Kern, Kranj: Jaz bi pa samo rekla glede risank: po mojem mnenju tudi dva otroka, pa čeprav sta stara šest let, neke risanke ne bosta gledala enako. Če se bosta dva tepla, bo lahko eden rekel »jaz

pa ne bom tak«, ker pri tem eni ljudje trpijo, drugi bo pa rekel »ta je pa dober, ker je močan«. Torej ne morem reči, da vse risanke niso dobre.

Jure Meža, Velenje: Kar se tiče virtualnega sveta ne bom rekel, da je zdaj »uh in ah« pozitiven. Zdi pa se mi, da gledamo preveč kritično in preveč negativno na to stvar. Recimo jaz osebno sem se pa iz risank ogromno naučil. Živimo v Sloveniji, risank nam jezikovno ne prilagodijo in jaz sem se večino znanja tujih jezikov, ko sem bil »mali froc«, tam naučil. In to je dejstvo. Res je, da pa moramo sami poznati mejo med tem, da ne bom imel življenja in bom samo za televizijo in računalnikom čepel, kar se meni osebno zdi grozno, ali pa da boš znal nekaj pozitivnega iz tega izkoristit. Potem druga stvar: književni junaki. Zdi se mi lepo, da kdaj pa kdaj vzamemo v roke kakšno knjigo, jo prebiramo in kaj koristnega iz nje vzamemo, samo je pa zdaj spet ta problem: zakaj književnost in popularnost, da beremo knjige, tako pada? Vsi vemo, da smo precej obremenjeni v šoli. V bistvu, če hočemo nek rezultat, pa se mi zdi, da večina nas, ki smo tule, da se res trudimo v šoli, da bi naredili nek vidni rezultat. Ves dan delamo, se trudimo, potem pa, ko imamo tistih nekaj ur prostega časa, pa osebno tudi raje sedem na kolo za malo rekreacije. Po pravici povedano, mi je knjiga v takem primeru še dodatni napor. Če pa imam veliko prostega časa, npr. med počitnicami, pa tudi zelo rad preberem knjigo. Da ne bo kdo zdaj rekel, da sem antiknjiževnostni tip. Tako, da ja – to je moje mnenje. Hvala lepa.

Klemen Petek: Hvala lepa. Jesenice izvolite.

Matevž Robič, Jesenice: Ta punca, ki je poročala, se mi zdi, da je pretiravala z vlogo staršev. Rekla je, da nas morajo starši usmerjati. S tem se ne strinjam. Je že prav, da nam starši povejo, kaj je prav in kaj je narobe, ni pa prav, da nas starši usmerjajo prav v vsemu. Če ne zaradi drugega že zaradi tega, ker če bodo že zdaj razmišljali namesto nas, bodo tudi v prihodnosti. En fant je prej povedal, da je zelo majhna meja med pozitivnim in negativnim pri junakih. Argumentiral bi še to, ko je nekdo rekel, da je knjiga boljša kot film – to ne more biti čisto res. Če si izbereš nek film, je treba razmišljati, da dojameš pomen. Lahko je tudi boljše kot če prebereš knjigo. Hvala.

NN, Nova Gorica: Jaz se zelo strinjam z njim. Jaz bi rad poudaril človekov razum, kako človek dojema ta virtualni svet. Dokler se človek zaveda, da se to načeloma ne dogaja v resnici in da je lahko veliko teh stvari kaznivo dejanje, potem ni tako pomembno, da nas starši tako cenzurirajo. Tu je ta prevelika vloga staršev. Starši nam lahko povejo, da to ni resnično. Recimo dobiš novo igrico in starši ti rečejo »ne, tega pa ne boš igral«. To se mi zdi zelo narobe, prav je, da ti razložijo, da se to pač ne dogaja in da igrico razumno uporabljaš.

Klemen Petek: Hvala lepa. Sedaj pa dajem besedo dolenjskemu fantu in ga naprošam, da se lepo vsede, da ne bo kakšen stol zvit. Hvala.

NN, Dolenjska: Saj če pa tako želijo, bi pa lahko otroke popoldne spravili na igrišče preprosto tako, da bi za dve uri internet zaprli in bi mogoče kaj raje šli na igrišče. Mogoče bi se izšlo.

NN, Koper: Hvala za besedo. Jaz bi povedal o teh virtualnih junakih. Strinjam se, da se iz televizije in iz risank lahko naučiš tudi jezikov. Nekaj dobrega je tudi, če npr. vidiš dva, ki se tepeta, boš za tistega, ki se bojuje proti močnejšemu, menil da je priden in da ga imajo radi. Zato boš mogoče v tej smeri tudi razmišljal. Zdaj, kaj je prav in kaj je preveč nasilno, pa mislim, da so tu starši, ki ti povejo, katere risanke ali filmi so že preveč nasilni.

Jan Strajnar, Krško: Jaz bi se vrnil zdaj malo nazaj. Jaz sem bil v tej skupini in tu ste vsi dvomili o tem, kako razlikovati med belo in črno, se pravi med slabim in dobrim. Mi smo se omejili predvsem na virtualni svet za mladino, kar pomeni risanke, risane filme, knjige, v katerih so vsi junaki jasno zastavljeni ali so dobri ali slabi.

Klemen Petek: Hvala lepa, Velenje izvolite...

Nika Zgojznik, Velenje: Jaz bi argumentirala to poudarjanje vloge staršev in to... Mogoče je pa dobro, da imaš tudi sam svojo izkušnjo in se iz tega več naučiš kot pa da ti starši stalno govorijo »ne, to pa ne smeš, to pa ne smeš, to pa ne bo v redu«. Boljše je, če sam nekaj izkusiš in potem točno veš, da res ni v redu. Hvala.

Klemen Petek: Najlepša hvala, sedaj pa pozivam k govoru našega gosta. Izvolite... hvala lepa.

Alen Kofol, Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport: Hvala lepa. Zanimiva razmišljanja, vendar bi tukaj apeliral na vas, da vidite v starših, v učiteljih, »mega partnerja«. Tu se mora vzpostaviti partnerski odnos. Da odgovorim na prejšnje vprašanje: mi smo naše junake iskali, smo morali iskati, kajti takrat ni bilo toliko informacij - torej v knjigi, v pogovorih s starši, tudi kakšen film smo si ogledali. Vendar po filmu ali pa tudi pred filmom smo imeli pogovor z učiteljem ali z ravnateljem šole. Torej, imeli smo pogovor, kjer smo oblikovali neka mnenja, kaj smo videli, kaj je dobro, kaj je slabo, itd. V tistem času, ko smo živeli, ni bilo tako slabo. Vi imate sedaj veliko težjo nalogo, ker morate izluščiti iz kopice informacij tisto, kar je pravo. Zato je še kako pomembno, da se posvetujete, da se pogovarjate... in ne v smislu nekega navodila, ampak kot neko drugo mnenje in potem oblikujete svojega. Jaz mislim, da je na tak način možno pridobiti dobro informacijo, zato da se boste lažje izoblikovali.

Klemen Petek: Še enkrat hvala lepa. Sedaj pa Ljubljana, izvolite...

NN, Ljubljana: Tudi jaz sem bila v tej skupini in kot je rekla poročevalka, je veliko na starših. Ampak meni se pa tudi zdi, da na začetku, v otroštvu, je v redu, da ti starši dajo nek uvod, kaj moraš delati in kaj ne. Potem, ko si najstnik in mladostnik, pa se vedno bolj sam odločaš. Na najstnike in mladostnike bolj vpliva družba kot pa starši. Lahko jim starši povejo, kaj je prav in kaj ni, ampak oni se bodo predvsem sami odločali. Še glede risank: to je tudi odvisno, kako jih kdo jemlje. Mi smo verjetno vsi gledali Tom in Jerryja in podobne risanke, ki so hkrati tudi malo nasilne. Nekaj izjem je, ki potem te risanke oponaša. V Angliji se je zgodilo, da je nekdo zaprl mlajšega brata v pralni stroj. Mi smo tudi gledali te risanke, pa ne verjamem, da je kdo pri nas naredil kaj takega. Hvala.

Alenka Sinjur, Dolenjska: Če bi recimo starš otroku rekel, da ne sme igrati določene risanke – mislite, da bi otrok rekel, »no dobro, zdaj mi je pa oče rekel, da ne smem, pa ne bom?« Mislim, da se s tem samo še poveča želja po prepovedanih stvareh. Tisto, kar nam nekdo prepove samo še raje delamo. Še glede družbe: če je neka stvar v naši družbi »in«, če je aktualno, da se igra neka igrice, ti družba dobesedno narekuje, kako moraš živeti. Drugače te lahko izobčijo iz družbe in nisi več njihov prijatelj.

NN, Maribor: Glede virtualnih junakov pa jaz menim, da kadar starši odločajo o tem, kaj je pravilno in kaj ni pravilno, starši ne bi smeli odločati o tem. Bolje je, da to sami preizkusijo. Jaz doma igram igrice in če ata reče, da ni primerna, se jaz s tem ne bi strinjal, ker bi moral on sam to poizkusiti.

NN, Zasavje: Jaz sem bila tudi v tej skupini in bi najprej povedala, da se mi zdi, da so virtualni junaki prisotni predvsem med mlajšimi. Malo starejši že vemo, da virtualni svet ni resničen in si znamo predstavljati, kakšna je razlika in znamo ovrednotiti, kaj je prav in kaj je narobe. Pogovarjali smo se tudi o tem, da imajo v virtualnem svetu junaki pozitivne ali pa negativne lastnosti, nimajo pa nekaj vmes. Zdi se mi, da v realnem svetu ne obstaja nekdo, ki bo samo pozitiven in bo vsem pomagal ali pa da bo samo negativen. Še glede igrice: najmlajšim morajo starši povedati, kaj je prav in kaj je narobe. Sicer pa že na vseh igricah piše, za katero starost je kakšna primerna. Mislim, da mora biti tu normalna presoja, ki ve, kaj je prav in kaj narobe. Hvala za besedo.

Klemen Petek: Hvala lepa, Ljubljana izvoli...

NN, Ljubljana: Nekdo je prej rekel, da je film boljši od knjige. Film je lahko boljši od knjige, ampak ne v vseh pogledih. V nekaterih pogledih je knjiga boljša, ker gradi domišljijo. In če ti gradiš domišljijo, si inovativen. Veliko je bilo do zdaj že odkritega, narejenega, npr. računalniki in mislim, da so vse to spodbudile knjige. Hvala.

Klemen Petek: Hvala lepa. Počasi se bližamo koncu, zato naprošam še goste, če ima kdo kaj za povedati, naj dvigne roko. Med vami pa bomo izbrali še tri, potem pa bomo zaključili. Velenjska regija izvolite...

NN, Velenje: Jaz bi rekel, da je igranje igrice vsekakor možnost za beg iz težav in pameten starš, ko smo že toliko govorili o starših, bi otroku zagotovo ponudil možnost pogovora, da bi razčistil težave. Moja poanta je, da lahko s pogovorom veliko stvari rešimo in prepričan sem, da potem otroci tudi ne

bi preživel toliko časa za računalnikom, ampak bi več časa posvetili rekreaciji ali branju knjig, ki je po mojem mnenju veliko bolj kvalitetno. Zakaj? Za branje knjig potrebujemo več koncentracije in tudi razlaganje je večplastno, opisovanje oseb in pokrajine, na primer. Hvala.

Klemen Petek: Hvala lepa. Sedaj pozivam k govoru gostjo. Prosim...

Alenka Jeraj, poslanka v Državnem zboru RS: Hvala. Se opravičujem, ker se še enkrat oglašam. Tukaj je taka dobra razprava in se mi zdi, da lahko nekaj prispevam. Jaz imam 15 let starega sina in vem, da če bi mu rekla, da nekaj ne sme igrati, me ne bo upošteval. Zato vedno, ko on igra igrice in slišim iz sobe, da se jezi in da preklinja, takrat se šele začneva pogovarjati. Dejansko ga vprašam, »če je to dobro zate, pogledaj kako se jeziš, ali ne bi počel kaj drugega?« Ker jasno, dokler ste mlajši, bolj upoštevate starše, v teh letih pa bolj vrstnike. Je pa to obdobje, ki ni težko le za vas, ampak tudi za starše, ko želimo »zvoziti« s čim manj prepiri, hude krvi, kar pa vsi najbrž poznamo. Včasih je treba stopiti korak nazaj, pa naj gre za vas ali pa za nas, starše. Hvala.

Klemen Petek: Hvala lepa. Sedaj pa nas je čas žal prehitel, zato končujemo z debato. Mislim, da smo si vsi zaslužili en velik aplavz ...*aplavz*... Sedaj pa sledi razglasitev teme 23. otroškega parlamenta. Naša zapisničarka delovnega predsedstva bo povedala, katera tema je bila izbrana. Dora, izvoli.

Dora Klobučar, Dolenjska: No, zdaj je že vse odločeno. Je, kar je. Prejeli smo 99 glasovnic od 106. Te smo skrbno prešteli in tema za 23. otroški parlament je prejela 49 glasov. To je ODRAŠČANJE. ...*aplavz*... Hvala za vaše glasovanje.

Klemen Petek: Hvala lepa. Preden pa se čisto razpustimo, bi se rad zahvalil vsem, najbolj pa Državnemu zboru RS, da smo lahko gostovali v njihovih prostorih in vsem poslanskim skupinam, da nam bodo omogočile kosilo v njihovi restavraciji. Hvala vsem, ki omogočate delovanje otroških parlamentov, zlasti mentoricam in mentorjem v osnovnih šolah, regijskim koordinatorjem in koordinatorkam otroških parlamentov ter Zvezi prijateljev mladine Slovenije. Zahvalil pa bi se tudi vsem, ki so prispevali gradivo za mlade parlamentarce: Uradu RS za mladino, Društvu Bralna značka Slovenije, Društvu Unicef Slovenija, Informacijskemu pooblaščenču, Centru za varnejši internet in projektu Safe.si, podjetju Mapa d.o.o. in Zvezi prijateljev mladine Slovenije. Brez vseh teh naštetih, ne vem, če bi lahko izpeljali vse tako lepo. Hvala. ...*aplavz*...

Hvala vam še enkrat, da smo lahko bili del tega parlamenta. Upam, da ni bilo to naše zadnje srečanje. Sedaj pa sledi kosilo in ogled Državnega zbora. Vsi ste že bili razdeljeni v skupine; prva skupina gre na kosilo, druga pa na ogled. Še enkrat vas naprošam za velik aplavz za vse, ki smo bili in še bodo del tega parlamenta. Hvala lepa! ... *aplavz*...

Zaključek: ob 14.00 uri

Zapisale:

Anja Jaksetič, Lucija Skledar (študentki na praksi) in
Petra Zega, strok. sodelavka ZPMS

Delovno predsedstvo 22. nacionalnega otroškega parlamenta

Gradivo, ki so ga prejeli mladi parlamentarci

Ljubljana, maj 2012

Fotografije:
Center za mlade Domžale
Simon Ogulin, ZPM Ljubljana Moste – Polje

SEZNAM MLADIH PARLAMENTARCEV IN PARLAMENTARK **22. NACIONALNEGA OTROŠKEGA PARLAMENTA**

REGIJSKO OBMOČJE: CELJE

Regijska koordinatorka: Dragica Poznič, MDPM Celje

Nika Čerčnik

Lia Hofman

Luka Lesjak

Jure Mastnak

Rožle Toš

Nastja Vodeb

Petra Rebernik, učenka novinarka

REGIJSKO OBMOČJE: DOLENJSKA

Regijski koordinatorski center: Janez Pavlin, DPM Mojca Novo mesto

Neža Cerinšek

Gregor Kikelj

Dora Klobučar

Nina Knoll

Ivana Laharnar

Blaž Pavlakovič

Alenka Sinjur

David Škrbec, učenec novinar

Anamari Šuklje, učenka novinarka

REGIJSKO OBMOČJE: JESENICE

Regijski koordinatorski center: Boštjan Smukavec

Teja Majcen

Matevž Robič

Maks Dakskobler, učenec novinar

REGIJSKO OBMOČJE: KOPER

Regijska koordinatorka: Irena Morgan, DPM Koper

Rebeka Backer

Andrej Pirjevec

Žan Strnad

Eva Tisnikar

Elen Vežnaver

Anže Vrčon

Christal Kleva, učenka novinarka

REGIJSKO OBMOČJE: KOROŠKA

Regijska koordinatorka: Jožica Heber, DPM Dravograd

Eva Čodrl

Primož Hartman

Gašper Herkovič

Marko Pavlakovič

Jure Turjak

Žan Pogač, učenec novinar

REGIJSKO OBMOČJE: KRANJ

Regijski koordinator: Franc Kržan, DPM Kranj

Tadej Boncelj

Maša Egart

Matevž Eržen

Ana Globočnik

Eva Oblaković

Sara Kern

Rok Pintar

Doroteja Dobovšek, učenka novinarka

Katja Gorzetti, učenka novinarka

Eva Kristan, učenka novinarka

Luka Rogelj, učenec novinar

Neja Vončina, učenka novinarka

REGIJSKO OBMOČJE: KRŠKO

Regijski koordinator: Uroš Brezovšek, ZPM Krško

Max Davidovič

Jurij Martinčič

Jan Strajnar

Jakob Piletič, učenec novinar

REGIJSKO OBMOČJE: LJUBLJANA

Regijska koordinatorica: Tanja Povšič, MZPM Ljubljana

Maja Bašič

Urh Brvar

Ariana Godicelj

Matic Herceg

Domen Iljaš

Hana Jerak

Vid Klopčič

Rok Koželj

Aleksandra Krajnović

Imer Muzliukaj

Andrej Omejc

Lara Peklar Sečnik

Pavel Remic Weiss

Elvis Rušnjak

Almira Sertollaj

Anja Stegu

Tjaša Šinkovec

Gaja Švigelj

Liu Zakrajšek

Žiga Košec, učenec novinar

REGIJSKO OBMOČJE: MARIBOR

Regijska koordinatorica: Kornelija Kaurin, ZPM Maribor

Žan Fekonja
Anej Irgolič
Anja Krleža
Tajda Majhenič
Egon Peršak
Sabina Petek
Jošt Rojs
Ana Vilhelmina Verdnik
Erik Voh
Blaž Pernat, učenec novinar

REGIJSKO OBMOČJE: MURSKA SOBOTA

Regijski koordinator: Bojan Nemec, DPM Murska Sobota

Valentin Avsec
Kaja Budin
Nino Dotto
Kleja Gregoričič
Jana Kovačič
Bastian Namieski
Patricia Pentek
Mario Pezer
Laura Muler, učenka novinarka

REGIJSKO OBMOČJE: NOTRANJSKA

Regijska koordinatorka: Patricija Frlan, DPM Notranjska

Tereza Brlek Čufer
Tinkara Nared
Teja Oblak
Monika Pivk
Janko Stankić
Maša Zalar, učenka novinarka

REGIJSKO OBMOČJE: NOVA GORICA

Regijska koordinatorka: Iva Devetak, MDPM za Goriško

Tadeja Bonča
Lejla Čavka
Gaja Černe
Jonathan Černe
Minka Harej
Nejc Lozar
Karin Močnik
Andraž Murovec
Vito Pavlica
Jan Erik Peršolja
Nastja Peršolja
Grega Saksida
Pia Stergar
Jernej Štremfelj
Jakob Marušič, učenec novinar
Žana Morel, učenka novinarka

Ajdan Pajntar, učenec novinar
Carolina Petrič, učenka novinarka
Meta Pivk, učenka novinarka
Aleks Plesničar, učenec novinar
Matej Stanič, učenec novinar
Kevin Švara, učenec novinar
Anže A. Uršič, učenec novinar

REGIJSKO OBMOČJE: ORMOŽ

Regijska koordinatorica: Manuela Tot, MZPM Ormož

Anja Miško
Maruša Bukovec, učenka novinarka

REGIJSKO OBMOČJE: PTUJ

Regijska koordinatorica: Vojka Havlas, DPM Ptuj

Jan Harb
Simon Koser
Tina Turk, učenka novinarka

REGIJSKO OBMOČJE: ŠMARJE PRI JELŠAH

Regijska koordinatorica: Matejka Tirgušek, II. OŠ Rogaška Slatina

** regijski koordinatorji rotirajo – vsako leto se menjajo*

Nejka Pažon
Alja Poharc
Eva Klasić, učenka novinarka
Nadja Kokovnik, učenka novinarka

REGIJSKO OBMOČJE: VELENJE

Regijska koordinatorica: Kristina Kovač, MZPM Velenje

Matija Grešak
Jure Meža
Marko Pavlović
Klemen Petek
Ina Poteko
Nika Zgojznik
Ina Ema Lihteneker, učenka novinarka

REGIJSKO OBMOČJE: ZASAVJE

Regijska koordinatorica: Lilijana Oplotnik, OZPM Hrastnik

** regijski koordinatorji rotirajo – vsako leto se menjajo*

Aljaž Barlič
Klara Gajšek
Eva Kreže
Neža Napret
Matej Gojič, učenec novinar